

People's Health Movement

Sri Lanka

Health for All Now!
People's Health Movement

Second quarter Journal

2022

Advisory Committee

Menu Nilukshika

Nishantha Preethiraj

Somaratne Herath

Editors

Indrachapa Ruberu

Indrachapa2ruberu@gmail.com

Minoli De Silva

Nivnka Mohotty

Welcoming our new editor

K. Yogeshwari

Contact

Sirimal Peiris

Sirimalp@sltnet.lk

Please note that the ownership/responsibility belongs to the respective authors of each article.

Your ideas, comments and articles for the future publications are warmly welcomed. Please write to us, to the following email address, sirimalp@sltnet.lk

A word from the editors...

We thought of presenting the events took place during each month in Sri Lanka, form the statements of PHM SL and other CSO, the peaceful protests around the country to speak up for the rights of people and much needed system change. As the prevailing situation in Sri Lanka is worsening day by day, the articles may have subjected to change as well. Please kindly understand that the opinions and views of the articles belong to the respective authors/ organisations. We expect to deliver an insight to the situation in the local context by publishing them in PHM-SL journal.

We take this opportunity to appreciate and thank our friends around the world for their generous support and donations received, we're truly grateful for your support during this difficult times!

We stand in solidarity,

Health for all, now!

_Indrachapa Ruberu

Idea: Indrachapa Ruberu and Sirimal Peiris

Art by: Thilakawardene

(The responsibility of the citizen for being in the center of infrastructure which can be affected by the continuous winds of capitalism.)

April

The ignorance of the authorities to important matters seemed obvious during the past few weeks as there were no progressive solutions for shortage of medicines, to overcome the economic crisis. Protests were held around the country by the people who were beaten up by the hardships due to high inflation, shortage of essential goods... etc

- 1. Introduction to PHM Sri Lanka and the 20 years of activism – Sirimal Peiris**
- 2. Struggle –Sirimal Peiris (Sinhala, English)**
- 3. What's our staple? – Somaratne Herath**
- 4. PHM announcement to urge rulers to end the current commotion (Sinhala, English)**
- 5. Newspaper article on Shortage of medicines**
- 6. Request to the president to drop out from the position - Independent Professional for Nation**

ජනතා සෞඛ්‍ය සංසදය වර්ෂ 2000 යේ සිටි ක්‍රියාත්මක වන සංවිධානයකි. Peoples Health Movement හි ශ්‍රී ලංකාවේ ශාඛාව ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අතර ඊට 84 ක සමග ක්‍රියාත්මක වන සෞඛ්‍ය ජාලයක සාමාජිකයන් ද වෙයි.

වර්ෂ 1978 අල්ටා-ආට සමුළුවේ දී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය හා සුනිසෙග් ආයතනය සමග රටවල් 134 ක සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරු සැමට සෞඛ්‍ය උදාකලේ මේ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය මූලිකම ක්‍රියාමාර්ගය බව හඳුනාගෙන ඇත.

අභාග්‍යයකට මෙන් එය සඵල නොවීය. තුන්වන ලෝකයේ ජනයා ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් වර්ධනය නොවීය. ලෝකයේ රටවල් අතර පවතින අසමානතාවය නිසා ඇතිවන්නා වූ සෞඛ්‍ය අර්බුදයට අපි අද මුහුණ දී සිටින්නෙමු. මෙය ගෝලීකරණයේ අහිතකර බලපෑම් මගින් ඇතිවන්නන් අතර ඒ ඒ රටවල ඇතිවූ හා ඊට අදාල ජාත්‍යන්තර සංවිධාන එහි වගකීම භාර ගතයුතුය.

Peoples Health Movement ගොනංවනු ලැබූයේ 2000 වර්ෂයේ ඩකා සමුළුවට සහභාගිවූ ඇතැම් ජාත්‍යන්තර සංවිධාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, සිවිල් සංවිධාන, කාන්තා සංවිධාන එක්සත්ව ක්‍රියා කිරීමට ගනු ලැබූ තීරණයක් පරිදිය. එම සමුළුව තුළදී ජනතා සෞඛ්‍ය ප්‍රඥප්තියට සහයදක්වන බොහෝ කණ්ඩායම් දැන් එය වටා ගොනු වී ඇත.

ඩකා සමුළුව මගින් හඳුනා ගත් පහත සඳහන් ක්‍රියාමාර්ග ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාවට නැගීම ජනතා සෞඛ්‍ය සංසදයේ මූලික ක්‍රියාමාර්ග වේ.

- සෞඛ්‍ය මානව අයිතියක් ලෙස පිලිගැනීම
- සෞඛ්‍ය සේවාවන් තුළ පවත්නා වූ පෞද්ගලීකරණයට සහ දූෂණයට එරෙහිවීම.
- සෞඛ්‍යට බලපාන්නා වූ යුදමය කාර්ය භාරයට සහ යුද්ධයට එරෙහි වීම.
- කාන්තාව සහ ලිංගික සුරාකෂමට මෙන්ම බලහත්කාර සංක්‍රමණික ක්‍රියාවට එරෙහිවීම.
- ජාතික ඖෂධ ප්‍රතිපත්තියක් ගොඩනැංවීමට ක්‍රියා කිරීම.
- ජනතාවාදී සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනයක් සහ වෛද්‍ය අධ්‍යාපනයක් බිහිකරලීම.
- සෞඛ්‍යයට අහිතකර වෙළඳ ගිවිසුම් සහ ජනයාට අහිතකර අනෙකුත් ගිවිසුම් අහෝසිකිරීමට කටයුතු කිරීම.
- විකල්ප වෛද්‍යක්‍රම හා ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රමයන්ට නිසිතැන ලබාදීමට කටයුතු කිරීම

වෙයි.

මෙම ක්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමන කරනු ලබන අප සංවිධානය වර්ෂ 2000 සිට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වෙමින් ජනතා සෞඛ්‍ය ප්‍රඥප්තියක් ගොඩනැංවීමට උත්සාහක යෙදෙමින් සිටිමි.

පසුගිය දශක දෙකක් තුළ අප විසින් ගෙනගිය මූලික උද්ඝෝෂණය වූයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට සෞඛ්‍ය අයිතිය ඇතුලත් කරගැනීමය. මෙම අදහස් අපට ජනගහ කිරීමට හැකිවී ඇත. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙකු ගේ පෞද්ගලික යෝජනාවක් ලෙස මෙය ගෙනවිත් න්‍යාය පුස්තකයකට වරක් ඇතුලත් කරගැනීම හැකිවිය. මේ

අරඹයා අප විසින් පත්‍රිකා මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරිය අතර ප්‍රසිද්ධ ස්ථානවල මහජන පෙත්සමක් අත්සන්කොට ජනතා සහයෙන් ප්‍රතිපත්ති තීරණයන්ට බලපෑම් කිරීමටද හැකිවිය.

තවද ජන පීඩාවට පත්ව සිටින කාන්තා කොටස්, විශේෂයෙන් සංක්‍රාන්තික ලිංගිකයන්, සමර්සි කණ්ඩායම්, ලිංගික ශ්‍රමිකයන්, එච්.අයි.වී. සමග ජීවත්වන්නන්, සංවරණය කරමින් ජීවත්වන්නන් (Syp's) සම්බන්ධව අයිතිවාසිකම් රැක ගැනීමටත් උද්ඝෝෂණයක් ගෙනයෑමේ පංගුකාරයන් බවට අප සංවිධානය ක්‍රියාකරනු ලැබූ අතර ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සඳහා පෙරමුණ ගන්නා සංවිධාන අප ජලායේ සාමාජිකයන් වන්නහුය.

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව අප විසින් මූලික අයිතිවිධික් ලෙස යෝජනා කරන ලද වගන්තිය මෙසේය. "සෑම පුරවැසියෙකුටම තමන් මුහුණදීමට සිදුවන රෝගයන්, අබාධයන් හෝ අනතුරකදී රජයේ වියදමින් නොමිලේ ප්‍රතිකාර ලබාගැනීමට ද බෝවන හෝ බෝනොවන රෝග සහ ආබාධ වලක්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍යතම නිවාරණ හා උපදේශන මෙන්ම පුනරුත්ථාපන සේවාවන් ගුණාත්මකව සහ සාධාරණව ලබාගැනීම සෑම පුරවැසියෙකුටම අයිතියක් ඇත."

ජනයාගේ සෞඛ්‍ය අයිතිය අරක්ෂා කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය දී ඇති අප සංගමය ඖෂධ වල මිල වැඩිවීම, රෝහල්ව ඖෂධ හිඟය යන කරුණු සම්බන්ධව නිරන්තරව අවධානයෙන් යුක්තව ජනයා දැනුවත් කරමින් බලපෑම් කිරීමට උත්සාහ ගත් අතර ඒ සම්බන්ධව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහ ජනාධිපතිතුමා ගේ අවධානය යොමු කිරීමට පියවරන් ගනු ලැබීය. විශේෂයෙන් කොවිඩ් 19 තුළ සිදුවූ සෞඛ්‍ය සේවාවනා පෞද්ගලිකරණයට යොමු කිරීමට විරුද්ධ වූ අතර එන්නත් කිරීම වැනි සෞඛ්‍ය සේවාවන්ට පූර්ණ සහයෝගය දෙනු ලැබීය.

වර්තමානයේ ඇති වී තිබෙන ආර්ථික, සමාජයීය සහ දේශපාලන අර්බුදයට සම්පූර්ණයෙන්ම රජය වගකිව යුතුයයි යන අදහසේ සිටින අප සංගමය පහත සඳහන් නිවේදනය නිකුත් කරනු ලැබීය.

රටේ පවතින වියවුල්භාවය අවසන් කිරීමට පහත සඳහන් පියවරයන් ගන්නා ලෙස පාලනයක් ලෙන් ඉල්ලමු.

1. ජනතා ඉල්ලීම්වලට ඉඩදී නව රාජ්‍ය නායකත්වයක් ගොඩනැගීම.
2. විෂයයන් පිළිබඳ විශේෂ දැනුමක් ඇති පරිනත ඇමති මණ්ඩලයක් ස්ථාපිත කිරීම.
3. වසරක් තුළ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයක් පැවැත්වීම.
4. රජය තුළ පූර්ණ විශ්වසනීයත්වයක් ගොඩනගාගෙන ජනසහය ලබාගත යුතුය.

STRUGGLE

The struggle was commenced with the announcement that the country was bankrupt and that the country is unable to re-pay the huge amounts of foreign debt. Not only Rupees but also foreign exchange have also exhausted. Due to this reason, there is a shortage of almost all essential items and the import of even the basic items is at a question and the lives of the people have become very undesirable. This bad state of affairs has affected to this great extent that infant milk food and children's milk powder imports have come to a standstill. Prices of basic food items and fuel prices have skyrocketed and some prices have increased two to three folds.

Due to the shortage of fuel, not only the transport costs but also factory operations and many institutions have got disrupted and lot of people have lost their jobs due to the closure of their work places. The daily wage earners are in a critical juncture.

All State mechanisms such as economic, political and social have got disturbed. It is sad to state that once Sri Lanka was lauded by World Health Organization as having the best health service in the 3rd World has now become a country that brings death to people due to shortage of medicine as well as lack of necessary equipment in the hospitals all over the country. Health services are rapidly deteriorating taking into account the inadequacy of employees for maternal and child care services which have badly affected the breakdown of the public health service.

Nutritional status has also deteriorated badly due to shortage of essential food items. Now people cannot think about nutrition. They eat something that comes their way and get rid of the hunger and as a result maternal and child mortality rates have gone up which will result to life expectancy in the future.

The Hon. Prime Minister has proposed two meals a day. This implies that this message which had been previously provided by the Department of Health Services is not valid any more.

Both the Government and the Opposition has to take the responsibility for the bankruptcy of the country together with the bureaucrats. The preparation of the annual expenditure and the budgets is the responsibility of the officials of

the Ministry of Health. It clearly shows that this exercise has not been carried out properly by the officials concerned. This shows that the administrative systems has failed very badly.

With the bankruptcy of the state, all social determinants have also collapsed. Health promotion or rehabilitation of health services has no meaning. The health crisis is so deep, no one can say how long it will take to rectify this situation and bring back to normalcy.

“Nearly 5 million Sri Lankans including 200,000 in Colombo, are living hand to mouth, eating less and selling their gold jewellery and borrowing money. Among those at risk are 56,000 severe acute malnutrition and need nutrient rich food. 22 per cent of the population needs food aid, it says 80 per cent of homes are reducing what they eat and some are going without meals. Currently close to 200 essential medicines are out of stock with the predicted shortage of another 163 critical drugs over the next 2 to 3 months”.

(UN Report)

Sirimal Peiris

අරගලය

අරගලය ප්‍රකාශයට පත්වූයේ රට බංකොලොත් බව ප්‍රකාශයට පත්වීමත් සමගය. ශ්‍රී ලංකා රජය පසුගිය කාලය තුළ ලබාගත් ණය කන්දරාව ගෙවීමට හැකියාවක් නැතැයි ප්‍රකාශයට පත්වීමත් සමගම රටේ බංකොලොත්භාවය පැහැදිලිව ඉදිරිපත් විය. මීට ආසන්නතම හේතුව වූයේ රජය සතු රුපියල් පමණක් නොව විදේශීය වත්කම්ද අහෝසිවීමයි.

මේ නිසාම රටට ගෙන්විය යුතු අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය වල හිඟතාවයක් ඇති වූ අතර ජන ජීවිතය කිසි දිනක නොසිතූ පරිදි බිඳ වැටුණි. කිරිපිටි හිඟය මෙන්ම ආහාර වල මිළ දෙගුණ තෙගුණ වූ අතර ඉන්ධන නොමැතිකම නිසා ගමනාගමනය පමණක් නොව බොහෝ ආයතනයන්හි ක්‍රියාකාරිත්වය බිඳ වැටුණි.

විදිනෙදා ජීවිතය ගැටළු සහගත ජනයාගේ පමණක් නොව මහා පරිමාණ මෙන්ම සුළු පරිමාණ ආයතන වැසි යෑමෙන් අතිමහත් ජනතාවකගේ රැකියා අහිමි විය. අධ්‍යාපන සේවාවන් පමණක් නොව මුළු මහත් රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයම විකේෂිත තත්වයකට පත්ව ඇති අතර ආර්ථික, දේශපාලන මෙන්ම සමාජීය ගැටළු ඔඩුදුවා ඇත.

කලක් තුන්වෙනි ලෝකයේ ඉතාමත් කාර්යක්ෂම සෞඛ්‍ය සේවාවක් ලෙස ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ප්‍රශංසාවට ලක් වූ සෞඛ්‍ය සේවාව අද ජනයාට මරණය ගෙනදෙනු ලබන සේවාවක් බවට පත්ව තිබේ.

රෝහල් ආශ්‍රිතව ඖෂධ හිඟකම මෙන්ම අවශ්‍යතම උපකරණ නොමැතිකම මෙන්ම රට හැරයන සෞඛ්‍ය සේවකයින්ගේ ප්‍රමාණාත්මකභාවය සැලකිල්ලට ගත්විට සේවාවන් ඉතාමත් සීග්‍රයෙන් අඩපණ වී ඇත.

මහජන සෞඛ්‍ය සේවාවේ බිඳවැටීමත් සමගම මාතෘ සහ ළමා සෞඛ්‍ය සේවාවන් ඉතා අයහපත් තත්වයට පත්ව තිබේ. අවශ්‍යතම ආහාර වල හිඟය හේතුකොටගෙන මන්දපෝෂණ තත්වයන් උත්සන්න වෙමින් පවතී.

මේ නිසාම ඉදිරි කාලය තුළ මව් මරණ, ළමා මරණ, පමණක් නොව වැඩිහිටි ආයු කාලයද අවම වෙනු ඇත. මෙම ව්‍යසනයට අගමැතිතුමන් විසින් යෝජනා කොට ඇත්තේ දිනකට ආහාර වෙල් දෙකකට පසුබසින ලෙසය. ඒ මගින් ගම‍්‍ය වනු ලබන්නේ මෙතුවක් කල් සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව මගින් දෙනු ලැබූ සියළු පෝෂණ පණිවිඩ වලංගු නොවන බවයි.

රටක් බංකොලොත් වනු බලන් සිටින පක්ෂ විපක්ෂ දෙපක්ෂයම මීට වගකිව යුතුය. රට බංකොලොත් අවධියට ලගා වෙනවිට ක්‍රියාකාරී දේශපාලනයේ යේදී සිටියේ නම් වහාම කලයුත්තේ ඉන් මිදීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන් ඉදිරිපත් කිරීමය.

මෙය ආණ්ඩු පක්ෂයේවත් විපක්ෂයෙන් වත් සිදු නොවිය. මෙයට වගකිවයුත්තේ දේශපාලකයින් පමණක් නොවේ, හිලධාරීන්ද මෙහි වගකිවයුතු පාර්ශව වේ. ඉදිරි කාලයට අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය සදහා වන වැයවීම් පිළිබඳ වගකීම හිලධාරීන් සතු බව අපි අමතක නොකළ යුතුය.

වසරක අයවැය තුළ සෞඛ්‍ය සේවාව සදහා අවශ්‍ය වැය කිරීම් ඇස්තමේන්තු කොට අවශ්‍ය මුදල් ලබා ගතයුතුය. මේ සම්බන්ධයෙන් තම වගකීම ප්‍රකාශ කිරීම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ යුතුකමක් වේ. කිසි කලෙකත් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය හිස නමනු නොලැබිය.

රාජ්‍ය බංකොලොත් වීමත් සමග සෞඛ්‍ය සදහා වන සමාජ තීරකයන් සියල්ලක්ම කඩා වැටී ඇති අතර සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හෝ සෞඛ්‍ය සේවාවන් හි පුනරුත්ථාපනයක්වත් කල හැකි කාර්යයක් නොවේ. සෞඛ්‍ය අර්බුධය ඒ තරම්ම ගැඹුරුය. ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති සෞඛ්‍ය තත්වය යනා තත්වයට නැවත ගෙනවීමට තවත් කොපමණ කාලයක් ගතවේදැයි කිසිවෙකුටත් පැවසිය නොහැක.

විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්ව වැඩසටහන අන්තර්ග්‍රහණ වී ඇත. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මේ ගැන නිශ්ශබ්දය. සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති සෞඛ්‍ය පද්ධතියේ යෝජිත ප්‍රතිසංස්කරණ සම්බන්ධව වචනයකුදු නැත. සියල්ල නිමවී ඇත. එය විසේ වුවද අපට නිශ්ශබ්ද විය නොහැක. අප විසින් කෙටි

කාලීන සහ දිගු කාලීන වැඩසටහන් සකසාගත යුතුය. ඒ සම්බන්ධයෙන් අපි ඉදිරි පියවරයන් තබමු. අපේ විමුක්තිය අපට සකසාගතහැක්කේ එවිටය.

ජනතා සෞඛ්‍ය සංසදය ලෙස අප විසින් ක්ෂණික කල යුතු කළහැකි කාර්යයන් පළමුව තෝරාබේරා ගෙන ක්‍රියා කල යුතුය. දෙවනුව කෙටිකාලීනව කලයුතු කාර්යයන් තෝරා බේරාගෙන සැලසුම් සාදාගෙන ක්‍රියාත්මක කල යුතුය.

සිරිමල් පිරිස්

ජනතා සෞඛ්‍ය සංසදය

What is our staple?

The above question seems very valid these days in the face of escalating prices of rice. The prices of other grains and legumes which add bulk and enrich our meals also have increased. This is a disaster because rice remains our staple from time immemorial. Regardless of the nutritional value, parboiled *naadu* rice in the accompaniment of a mean curry or two, such as *pol sambol*, *kiri hodhi*, lentil curry plus dry cooked green leaves can be a reasonable meal for the poor. In Sri Lankan context milk-rice is still palatable without any curry. A meal of rice and curry can be prepared at a level that befits a king by changing the variety of rice and curries. Rice is the staple of almost all Asian countries and used as a supplementary staple in many countries in other continents.

Rice is the finished product of paddy. Rice is processed by husking paddy straightly or after steaming and drying paddy. Separated rice is used after polishing or with the bran on. These variations serve different purposes either cooked for meals or after pulverizing to used for making other alternate preparations such as hoppers and string hoppers or sweetmeats. Despite being the staple grain, paddy cultivation in Sri Lanka has faced so many challenges in attempts to increase the harvest, most prominently from 1950ies to date.

In early 1950ies, farmers were following traditional methods where ploughing was done using buffalo drawn ploughs. For manure, decaying stubble after harvesting, greens obtained through pruning the hedges that overgrew during the off season and commercially available bone meal etc., were used. This combination enriched the soil while farmers' friends such as earthworms thrived. Towards late 1950ties, use of tractors started which saved time and replaced the buffalos but the furrows were much deeper and exposed sand. This sand layered on the humus layer preventing the absorption of organic nutrients by paddy plants. The furrows from the previous traditional ploughs were only about four inches in depth which caused no damage to the humus layer. This process necessitated extra manure for the healthy growth of paddy and paved way for chemical fertilizers.

With this process of modernization, insecticides and weedicides also replaced the traditional methods of control. Traditionally, troublesome weeds were removed by hand and *kem* (magical control) methods were used to control pests such as caterpillars, beetles etc. However, much awaited harvest targets were achieved to a great extent. In a way this was in exchange for the favourable environment that prevailed.

Traditionally, farmers considered the factors of predictable weather, intensity of rain, nature of the rice paddies (muddy, marshy, sandy, etc.), elevation taste of rice, etc., in selecting the variety of paddy to be sowed. Such care was taken expecting a reasonable harvest and to avoid or minimize any damages to the crop before harvesting. Some writers mention that there were more than 3000 varieties of paddy. Some varieties were used in slash-and-burn (*hena*) cultivation too. With the modernization sweeping in, much of the practical and time proven traditional knowledge also started getting evaporated. Some devoted individuals and groups preserve that knowledge while maintaining collections of different strains of paddy. High yield hybrid varieties were introduced to the farmers by agricultural authorities

and the memory of traditional varieties of paddy commenced slipping away or cultivators simply discarded that knowledge.

The tragedy is that *hetapanduru*, *pachcha perumal*, *heeneti* etc., were replaced by H4, Herathbanda, BG (Bathalagoda), LD (Labuduwa) etc. Paddy cultivation is completely mechanized and the need for threshing floor is no more, together with the associated rituals that reflected our national identity. Pesticides, weedicides and chemical fertilizer are state of the art items.

Instead of the number of paddy varieties many would know only the rice varieties – Naadu, Samba, Keeri samba and Bhasmathi (imported). This writer has seen some who fail to differentiate between, raw and steamed rice. Worst part of this disaster is the price of rice at present. There were some who professed that they knew where the paddy stocks were rigged because of the data bases they had. This is an instance where the open economy policy went too far. Private rice producers have almost pushed aside the Paddy Marketing Board.

Most recent addition to this mess is the effort to do away with chemical fertilizer and agro chemicals and promote organic agriculture. Almost overnight imports of those items were stopped. Many praised the effort whereas as another faction insisted that the true reason was something else - the lack of foreign exchange in US dollars. However, due to the approach, *Maha* season of 2022 failed to produce the usual volume of paddy. (Based on the Monsoon rains, there are two main paddy growing seasons; *Maha* and *Yala* and if the weather remained fair, an inter-monsoonal season also would follow.) This year (2022) there are doubts that *Yala* season also would fail making people to depend on imported rice. The price of rice escalated despite the meaningless government gazettes to control the price. Instead of an abundance of healthy organic rice, now people have to consume imported varieties of rice grown using chemical fertilizer and pesticides in the countries of origin.

After so many episodes to improve quality and quantity of rice, we have returned to square one under circumstances of failure. When we started this effort to have a higher harvest way back in 1950ies, we had two imported varieties of rice; *Kekulu* (white raw rice) and *Kora or Mill-charred* (steamed and husked rice) which were distributed at a concessional price on a weekly basis from the Cooperative Stores for rice coupon holders. Both *Kekulu* and *Kora* were available in the open market also but the price was high. In some occasions we had glutinous rice also during this period which people rejected. Where are we today with decreased harvest, in the clutches of mass scale private rice producers, paying very high prices, without a welfare system like the rice coupons, and failed government mechanisms? So many paddy collection centers of Paddy Marketing Board seem to be given up without being properly used. Those who are influential disregard the ban and fill rice paddies for constructional purposes. However, aren't we happy with *ponni samba* from India, other varieties from China, Myanmar etc., and colossal and shining promises from the political and politically oriented idiots?

This essay was on rice, our staple and now suggestions are popping up requesting us to grow ala – bathala (yams and sweet potatoes) and manioc. Having failed in everything, are they trying to change our staple also and gain accolades for that? Anyway, most politicians are concept manufactories!

- Somaratne Herath

PEOPLE'S HEALTH MOVEMENT

Sarvodaya Nagarodaya Center

N0:155A, Dr.danister De Silva Mawatha, Colombo 08, Sri Lanka

srilankaphm@gmail.com

ජනතා සෞඛ්‍ය සන්සදයේ නිවේදනයයි.

රටේ පවතින වියවුල්භාවය අවසන් කිරීමට පහත සඳහන් පියවර ගන්න ලෙස පාලකයින්ගෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

- ජනතා ඉල්ලීම් වලට ඉඩ දී නව රාජ්‍ය නායකත්වයක් ගොඩනැගීම අවශ්‍ය කරන පියවර ගැනීම.
- විෂයන් සහ ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ හසළ දැනුමක් ඇති පරිනත කැබිනට් මණ්ඩලයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- වසරක් තුළ පාර් ලිමේන්තු මැතිවරණයක් පැවැත්වීම අවශ්‍ය කරන පියවර ගැනීම.
- රජය පිළිබඳ විශ්වාසනීයත්වයක් ගොඩනගාගෙන ජන සහය ලබා ගත යුතු වේ.

PEOPLE'S HEALTH MOVEMENT

Sarvodaya Nagarodaya Center

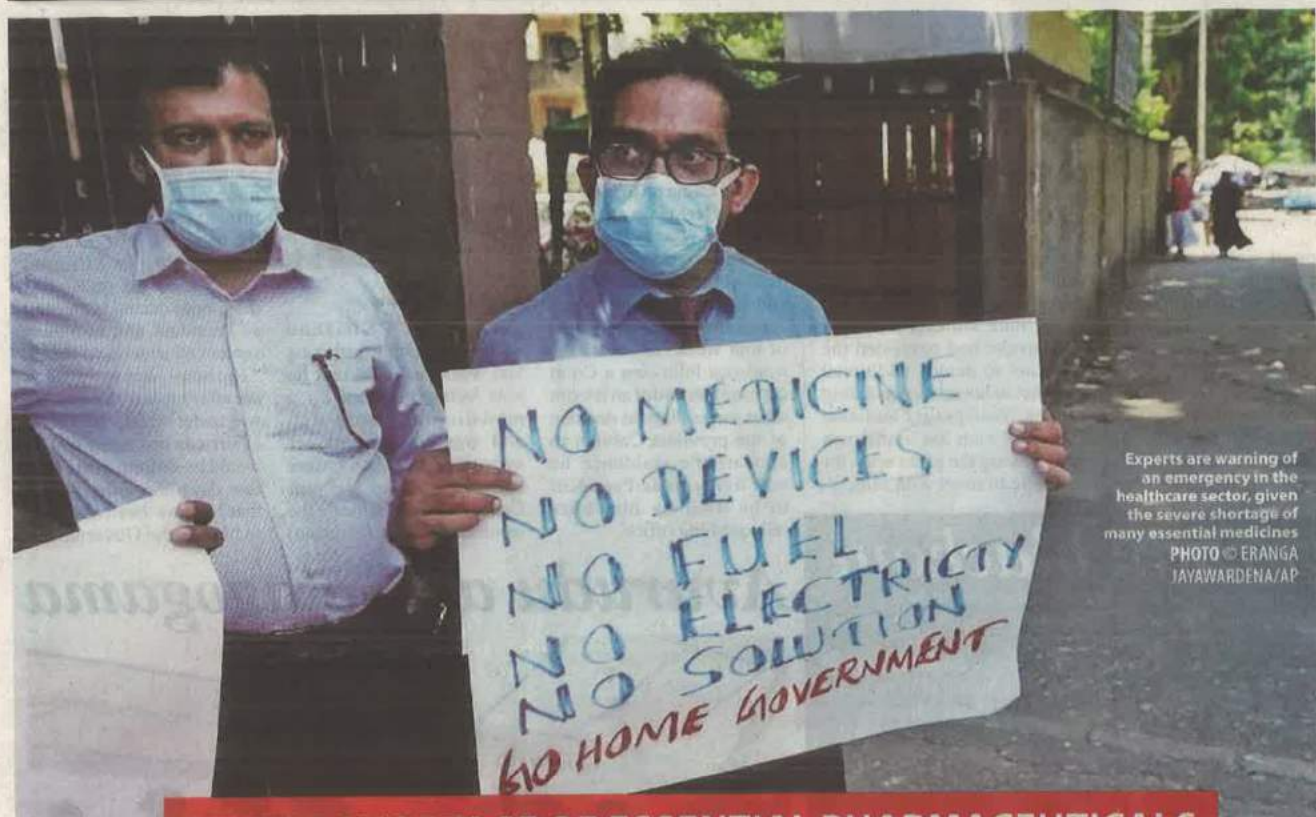
N0:155A, Dr.danister De Silva Mawatha, Colombo 08, Sri Lanka

srilankaphm@gmail.com

Announcement by the People's Health Movement.

We urge the rulers to take following steps to end the current commotion prevailing in the country.

- Taking steps to heed the demands of the people and build a new state leadership.
- Establishing a mature cabinet with extensive knowledge of relevant subjects and fields of activities.
- Taking necessary steps to hold a parliamentary election win one year from now.
- Having won trust in the government, seek public support.

Experts are warning of an emergency in the healthcare sector, given the severe shortage of many essential medicines
PHOTO © ERANGA JAYAWARDENA/AP

SEVERE SHORTAGE OF ESSENTIAL PHARMACEUTICALS

HEALTH SECTOR FACES RISK OF COLLAPSE

- 5 life saving and 200 essential drugs in short supply
- Call to prioritise medicines and healthcare above others with \$ fund allocation
- Health Ministry debt a stumbling block to import supplies

BY MAHESHA MUDUGAMUWA

The national healthcare system is now on the verge of collapse due to a severe shortage of essential and lifesaving pharmaceuticals and devices.

There is a shortage of nearly 200 essential medicines and five types of life saving pharmaceuticals around the country, *The Sunday Morning* learns.

Medical experts predict that the shortages will get worse in the coming weeks unless the Government allocates necessary funds for pharmaceutical imports.

Shortages loomed at the beginning of this year when pharmaceutical importers limited imports due to a drastic increase in costs with the devaluation of the rupee against the dollar while urging the Government to increase prices.

Nevertheless, even after the Government adjusted the prices as requested by the importers, shortages remained as imports were limited due to the acute shortage of foreign exchange reserves in the country.

To avert a medical catastrophe, the medical community sought international donors to assist the country to bring down essential life saving medicines and other medical equipment in order to save lives.

The experts also warned of an emergency in the healthcare sector with the Government officially announcing that the country would be defaulting on external debt last week.

Low foreign exchange reserves could make the situation worse as importers continue to face difficulty in opening Letters of Credit (LCs).

They believe that the healthcare sector should be prioritised in a crisis like this as people cannot wait for medicines, unlike in the case of fuel or gas.

Prioritise healthcare

According to Government Medical Officers' Association (GMOA) Executive Committee Member Dr. Prasad Colombage, there is a severe shortage of

medicine to treat heart diseases, medicine and equipment for premature babies, and medicine for cancer, which is very difficult to obtain.

He said there was a shortage of five types of life saving drugs throughout the country and shortages of more than 200 other essential medicines.

Dr. Colombage stressed that the healthcare sector should be prioritised in an emergency like this as all other sectors could wait, but not medicine, especially when it came to medicines that were essential to save lives.

Therefore, he stressed that the Government should direct all funds to the health sector until the shortages were met.

"We can stay without fuel and we can stay without gas, but we will have to end our lives if we lose medicine. This is a time when we as doctors are very helpless," Dr. Colombage said.

He went on to say that it had become imperative to focus only on essential surgeries, as the equipment and materials were very limited.

Urgent remedial measures needed

The Association of Medical Specialists (AMS) too has urged the Government to take urgent remedial measures to avert a major crisis in the health sector.

In a letter written to former Health Minister Keheliya Rambukwella, the AMS informed that there was a shortage of essential drugs, surgical items, anaesthetic medications, and reagents required for essential investigations in Government hospitals.

These shortfalls vary from centre to centre and such shortages severely impair the provision of optimum patient care services in Government hospitals, putting the lives of helpless patients in danger.

"As the apex organisation representing all the medical specialists in Sri Lanka, with more than 1,300 members, we are deeply concerned about the current crisis situation that we are facing," the AMS stated in the letter.

Bad policymaking

According to Academy of Health Professionals (AHP) President Ravi Kumudesh, the current crisis faced by the healthcare sector is due to the bad policy decisions taken by the Ministry of Health as well as the Government.

He stressed that all decisions regarding medicines and other essential health supplies required for this year should have been planned and allocated before December last year, but policy decisions were not made at the right time and the health service was dependent on arrogant policy decisions that were under the control of a few.

"Patients in this country have had to face a health service crisis due to the delay in essential decisions being made in the last two to three years and the economic crisis. We have repeatedly informed the Ministry of Health about the dangers of such a situation and the Ministry should take responsibility for not paying any attention to it," he lamented.

He highlighted that the debt owed by the Ministry of Health had exceeded Rs. 12 billion. The debt owed by the Ministry for equipment maintenance alone is Rs. 5 billion.

"Many companies have decided to suspend supplies due to debt. We still do not have a way to talk about debt consolidation or price controls or spending cuts."

According to the AHP President, at present there is a serious shortage of about 40 essential medicines in the health service and as he stressed that if this situation were to continue for another month, that number could be around 150.

"Laboratory tests must be restricted due to the lack of reagents and chemicals. Some investigations have already been stopped. If left without a solution for a month or two, most investigations may come to a halt. Also, timely maintenance is recommended for equipment such as CT scanners, MRI scanners, linear accelerators, and some laboratory instruments as well as ventilators," he added.

As Kumudesh elaborated, the country cannot just rely on the Indian Line of Credit (LoC) for pharmaceuticals as about 80% of the drugs are not being imported from India.

"Streptokinase, anti rabies serum, tenecteplase, and some anticancer drugs, antibiotics, analgesics and even anaesthetics are hard to find. Also, the lack of regular medication for Non-Communicable Diseases (NCDs) can become a long-term problem," he stressed.

Worsening situation

Meanwhile, All Ceylon Nurses' Union (ACNU) President H. Mediawatte stressed that what they feared the most was whether the shortages would worsen due to the current economic and political crisis in the country, with most tender boards currently inactive.

He said: "The drug shortage is not a new problem; it was there through the year. But now the situation has worsened due to the shortage of foreign exchange."

Mediawatte urged the Government to take immediate steps to at least provide essentials as soon as possible. "The situation in hospitals around the country is the same, especially those at provincial levels. When the national hospitals are facing shortages, imagine the situation in rural hospitals where most people go to obtain basic medical treatment?" he stressed.

A matter of money

As per the World Bank (WB) analysis on Sri Lanka's economy, the trade deficit widened to \$ 8.1 billion in 2021 from \$ 6 billion in 2020 as a rising import bill offset the increase in export earnings, despite import restrictions on non-essential goods. Declines in remittances (22.7%) and tourism receipts (61.7%) are estimated to have further widened the current account deficit to \$ 3.2 billion (or 3.8% of GDP) in 2021.

The Government mobilised external financing from bilateral partners, including a financial assistance package from India worth \$ 1.4 billion in January 2022 to pay for essential imports and boost foreign exchange liquidity. A further \$ 1 billion

support from India was signed on 17 March 2022.

However, official reserves at \$ 2.3 billion in February 2022 (equivalent to 1.3 months of imports) remain low relative to foreign currency debt service, estimated at \$ 5.6 billion from April to December 2022 (including domestic instruments issued in foreign currency). Net foreign assets of the banking system declined to \$ -4.9 billion in December 2021, showing escalating foreign exchange liquidity shortages.

After keeping the exchange rate broadly fixed at around 201 LKR/USD for seven months, the CBSL floated the currency on 7 March to stem reserve losses. By the end of March, the currency had depreciated by 46%.

The Sunday Morning learns that the total estimated funds needed to bring down the required pharmaceutical products for the next six months is \$ 132 million. The country's pharmaceutical market is estimated to be worth \$ 400 million per year.

Extremely dangerous

When contacted, All-Island Private Pharmacy Owners' Association (ACPPOA) President Chandika Gankanda said around 25% of the total medicines in Sri Lanka were now out of stock and the shortage would get worse in coming weeks.

"As we get records everyday from the pharmacies around the country, there is an extremely dangerous shortage of essential medicines. The shortage has now affected around 25% of medicines. As an example, the antibiotic syrup for children is now out of stock. Likewise, many drugs are out of stock," he stressed.

"We warned about this four months ago. Now the Government sector is facing a crisis. The situation in the private sector is also the same. We don't get stocks as the importers have cut down imports. The Government raised the prices when the dollar rate was at Rs. 255 but now it has increased to Rs. 320. Earlier, the Finance Ministry assured

hospitals and that plans are afoot to manage the shortage and ensure an uninterrupted supply of drugs and equipment.

A shortage of supply of certain drugs occurred due to the delay in opening Letters of Credit (LCs) in time amid the difficulty in finding foreign currency, the Health Ministry said, contradicting a statement issued by the Government Information Department last week claiming that there was no shortage of medicines and surgical equipment.

"Several solutions have been identified to that effect and they are being implemented," the Ministry said.

One of them is to open LCs under the Indian LoC facility and order drugs and equipment. The second is the \$ 10 million fund received from the World Bank to buy pharmaceuticals. In addition, the Ministry has started discussions with the World Health Organization (WHO) and Asian Development Bank (ADB).

At the same time, a request has been made to international agencies, foreign nationals, and Sri Lankan expatriates to make donations or provide essential drugs. The Ministry stated that it had already received positive responses in that regard.

When contacted by *The Sunday Morning*, Production, Supply, and Regulation of Pharmaceuticals State Ministry Secretary Dr. R.M.S.K. Rathnayake said there was a shortage of several essential medicines that were required in low quantities.

"Those are usually in short supply even during normal days. Some of those drugs we need only around five or 10 for the entire year. Therefore, importers are not coming forward to bring down those items," he added.

Dr. Rathnayake stressed that stocks of most items were reaching low levels and therefore it was important to secure them as soon as possible.

Meanwhile, the State Ministry in a letter seeking donors stated that it was utilising the maximum

local production capacity and had also initiated utilising the Indian LoC to the maximum effect to purchase medical supplies for Sri Lanka.

"But due to the prevailing foreign reserves crisis, it has been extremely difficult to maintain the supply chain of most life saving drugs which are not produced in Sri Lanka and cannot be imported through the Indian LoC," it stated in the letter.

Health Ministry stance

The Ministry of Health has stated that there is a shortage of some drugs and equipment in certain Government

Now, for all
SLT-MOBITEL MOBILE
PREPAID and POSTPAID
customers

KEEP **SCROLLING** AS MUCH AS YOU WANT
KEEP **CHATTING** AS MUCH AS YOU LOVE
KEEP **WATCHING** AS MUCH AS YOU LIKE

GET AS MUCH DATA AS YOU NEED,
ACROSS **9** OF YOUR FAVOURITE APPS
WITH AN ADDITIONAL **2GB**.

DIAL **#170#** OR LOG ONTO THE
SELF CARE APP TO ACTIVATE
FOR JUST **398** RUPEES.

www.sltmobitel.lk

SLTMOBITEL
The Connection

හිඳනස් වෙළඳ කලාප සහ පොදු සේවා සේවක සංගමය
சுதந்திர வர்த்தக வலய மற்றும் பொது சேவைகள் தொழிலாளர் சங்கம்
FREE TRADE ZONES & GENERAL SERVICES EMPLOYEES UNION

අතින් භාරදීම.

2022 මැයි මස 31 වන දින.

ආචාර්ය කෙහෙළිය රඹුක්වැල්ල මහතා

ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය,

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය,

"සුවසිරිපාය",

පූජ්‍ය බද්දේගම විමලවංශ හිමි මාවත,

කොළඹ 10.

ගරු ඇමති කුමනි,

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන ජා ඇල, කපුවත්තේ පිහිටි ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ ලිමිටඩ් කර්මාන්ත ශාලාවේ ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනය කටයුතු සම්පූර්ණයෙන් නවතා දමා තිබීම

අප රටේ ගර්භණී මව්වරුන් සහ ළදරුවන් පෝෂණ අවශ්‍යතාවයන් පිරිමහමින් වසර ගණනාවක් පුරා ජා ඇල, කපුවත්තේ පිහිටි ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ ලිමිටඩ් කර්මාන්ත ශාලාවේ ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනය කටයුතු සම්පූර්ණයෙන් නවතා දමා ඇති බව එම කර්මාන්ත ශාලාවේ සේවක සේවිකාවන් නියෝජනය කරන වෘත්තීය සමිතිය වන අප සංගමය මෙම ගැටළුව ඔබගේ අවධානයට යොමු කරවන්නෙමු.

අපට ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව දිනකට මෙම කර්මාන්ත ශාලාවේ ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය ශ්‍රී ලංකාවේ සැපයීම් වශයෙන් ලබා දිය හැකි බඩඉරිඟු ප්‍රමාණය මෙට්ට්‍රික් ටොන් 570 ක් බව දිසාපතිවරු ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ සමාගමට දැනුම් දී ඇත. එම ප්‍රමාණය සතියකට පමණක් ප්‍රමාණවත් අතර දෛනික ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය බඩඉරිඟු ප්‍රමාණය මෙට්ට්‍රික් ටොන් 70කි. එබැවින් ඉතිරි බඩඉරිඟු ප්‍රමාණයන් ආනයනය කිරීමට විදේශ මුදල් නොමැති නිසා බඩඉරිඟු ආනයනය නවතා ඇත.

තවද රට තුළ විශේෂයෙන්ම පවතින පොහොර අර්බුදය නිසා බඩඉරිඟු නිෂ්පාදනය ද මීට පෙර පැවැති තත්ත්වයට වඩා අඩු තත්ත්වයකින් පවතින බැවින් එය ද ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනය සම්පූර්ණයෙන් නැවතීමට හේතුවක් වී ඇත. මෙම කර්මාන්තශාලාවේ පැන නැගී ඇති තත්ත්වය පිළිබඳව එම කර්මාන්තශාලාවේ සභාපති ඇතුළු කළමණාකාරීත්වය සමග අප වෘත්තීය සමිති ශාඛාවේ නියෝජිතයින් සාකච්ඡා කර ඇතැත් වර්ථමාන තත්ත්වයට ඔවුන්ගේ මට්ටමින් විසඳුමක් ලබා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. අප රටේ ජනතාවගේ පෝෂණ අවශ්‍යතාවයක් වන ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනයන් මෙලෙස ක්‍රමානුකූලව අඩපන වෙමින් තිබෙන අතරතුර එයට ආදේශක නිෂ්පාදනයන් බොහෝමයක් පෞද්ගලික සමාගම් විසින් පවත්වාගෙන යන බැවින් වඩා ප්‍රමිතිගත මෙන්ම ගුණාත්මකභාවයෙන් ඉහළ නිෂ්පාදනයක් සහිත මෙම දේශීය කර්මාන්තය පෞද්ගලිකරණය කිරීමේ සැලැස්මක් තිබෙන බවට ද අප සාමාජිකයින් අතර සැකයක් ද පැන නැගී ඇත.

Page 1 of 2

වර්ගමානයේ පැන නැගී ඇති තත්ත්වය පිළිබඳව ඔබතුමා මුණගැසී සාකච්ඡා කිරීමට අවශ්‍ය බැවින් ඒ සඳහා අවස්ථාවක් ලබා දෙන මෙන් ගෞරවයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

ස්තූතියි.

මෙයට විස්වාසී

ඇන්ටන්-මාක්ස්

සම ලේකම්

නිදහස් වෙළඳ කලාප සහ
පොදු සේවා සේවක සංගමය

පිටපත් -

01. රනිල් වික්‍රමසිංහ මැතිතුමා ගරු අග්‍රමාත්‍ය
02. මනුෂ නානායක්කාර මහතා ගරු කමිකරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍ය
03. අසාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්
04. සභාපති ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ ලිමිටඩ්

සිංහල පරිවර්තනය

2022 අප්‍රේල් 19 වන දින

ප්‍රකාශය සමඟ යෝජනා: වර්තමාන අර්බුදයෙන් ඉදිරි ගමන

"දිශානතිය ශ්‍රී ලංකා - ජාතිය සඳහා ස්වාධීන වෘත්තිකයන්" යන නාමය යටතේ නීති සහ වෛද්‍ය වෘත්තිකයන්ගෙන් වැඩි වශයෙන් සමන්විත වෘත්තිකයන් පිරිසක් රටේ පවතින තත්ත්වය පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා 2022 අප්‍රේල් 18 සහ 19 යන දිනවල රැස් වූහ.

එහි දී පිරිස පහත සඳහන් කරුණු දීර්ඝ ලෙස සාකච්ඡා කරන ලදී;

- i) වර්තමානයේ සියලුම ශ්‍රී ලාංකිකයන් මුහුණ දෙන දරුණු ආර්ථික හා සමාජීය පීඩාවන් සහ රට පුරා විරෝධතාකරුවන්ගේ අඛණ්ඩ ඉල්ලීම්වලට තුඩු දුන් ආසන්න හේතු;
- ii) වත්මන් තත්ත්වය හේතුවෙන් නීතියේ ආධිපත්‍යය සම්පූර්ණයෙන් බිඳ වැටී රට අරාජික තත්ත්වයක් දක්වා වර්ධනය වීමේ හැකියාව; හා
- iii) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ සහ නීතියේ රාමුව තුළ මෙම බරපතල තත්ත්වය විසඳා ගැනීමට ගත යුතු කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග.

ඉහත වෘත්තිකයන්ගේ කණ්ඩායම විසින් පහත යෝජනා ඒකමතිකව සම්මත කර ගන්නා ලදී;

1) වහාම ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග

- අ) ජනතාවගේ ඉල්ලීම්වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වහා ඉල්ලා අස්විය යුතුය.
[ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 38 (1) (ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව කථානායකවරයාට යවන ලද සන්නිවේදනයක් මගින් ජනාධිපතිවරයා ඉල්ලා අස්වීමට ප්‍රතිපාදන සපයයි.]
- ආ) අනුප්‍රාප්තික ජනාධිපතිවරයෙකු තේරී පත් විය යුතුය.
[ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 40 (1) (අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පාර්ලිමේන්තුවට එහි මන්ත්‍රීවරුන්ගෙන් කෙනෙකු ජනාධිපති ලෙස තෝරා පත් කර ගැනීමට විධිවිධාන සලසා ඇත.]
- ඇ) අනුප්‍රාප්තික ජනාධිපතිවරයා තෝරා පත් කර ගැනීමෙන් පසු අගමැතිවරයා වහාම ඉල්ලා අස් විය යුතුය.
[ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 47 (2) (ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව ජනාධිපතිවරයා වෙත යොමු කරන ලද සන්නිවේදනයක් මගින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ ඉල්ලා අස්වීම සඳහා විධිවිධාන සලසා ඇත. අගමැති ඉල්ලා අස්වීමත් සමඟ මුළු කැබිනට් මණ්ඩලයම විසුරුවා හැරේ.]

අ) නව අග්‍රාමාත්‍යවරයෙකු සමඟ සියලුම දේශපාලන පක්ෂ නියෝජනය වන පරිදි අත්‍යවශ්‍ය අමාත්‍යාංශ 18කට සීමා වූ සමාන නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරුන් සංඛ්‍යාවකින් යුක්ත වූ කැබිනට් මණ්ඩලයකින් සමන්විත භාරකාර / අතුරු ජාතික ආණ්ඩුවක් වහාම පිහිටුවනු ලැබිය යුතුය.

- භාරකාර / අන්තර්කාලීන ජාතික රජය උපරිම වසරක කාලයක් සඳහා ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.
- භාරකාර / අන්තර්කාලීන අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යාංශ දරන පුද්ගලයින්ට ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සහ අදාළ අමාත්‍යාංශ දැරීමට අවශ්‍ය විශේෂිත කුසලතා තිබිය යුතු අතර ඉහළම අඛණ්ඩතාවකින් යුත් පුද්ගලයන් විය යුතුය.
- භාරකාර / අන්තර්කාලීන ජාතික ආණ්ඩුව තුළ ඉහළම අවංකභාවයක් ඇති වෘත්තිකයන් / විශේෂඥයින් නියෝජනය කිරීමට මහ පැදීම සඳහා අවශ්‍ය පරිදි ඉල්ලා අස්වීමට ජාතික ලැයිස්තුවේ සිටින පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් දිරිමත් කළ යුතුය.

ඉ) භාරකාර / අන්තර්කාලීන ජාතික ආණ්ඩුවේ පාලන කාලය තුළ ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 20වන සංශෝධනය අවලංගු කිරීමටත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයට ආමන්ත්‍රණය කරමින් අවශ්‍ය සංශෝධන සහිතව 19 වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ විධිවිධාන නැවත හඳුන්වා දීමත් ක්‍රියා කළ යුතුය.

ඊ) 19වන සංශෝධනය නැවත ඉදිරිපත් කළ වහාම ස්වාධීන කොමිෂන් සභා සඳහා ඉහළම අවංකභාවය සහ හැකියාව ඇති පුද්ගලයන් පත් කිරීමට පියවර ගැනීම.

2) භාරකාර / අන්තර්කාලීන රජය සඳහා ක්‍රියා කිරීමේ අනිවාර්ය වැඩසටහන

- අ) රටේ වත්කම් විකිණීමේ තහනමක් තබා ගැනීම (නියමිත ක්‍රියා පටිපාටි, ක්‍රියාවලිය සහ විනිවිදභාවයට යටත්ව රට තුළට ආයෝජන පැමිණීමට මෙය බාධාවක් නොවේ).
- ආ) සෑම විටම වගවීම සහ රටේ අවශ්‍යතාවය සහතික කෙරෙන විනිවිද පෙනෙන රජයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියක් නීති සම්පාදනය හරහා ස්ථාපිත කිරීම.
- ඇ) රටේ ආර්ථිකය පුනර්ජීවනය කිරීම සඳහා ගත යුතු පියවර පිළිබඳව රජයට උපදෙස් දීම සඳහා ආර්ථික කළමනාකරණය පිළිබඳ මූලික නිපුණතා ඇති විශේෂඥයින් පිරිසක් පත් කිරීම.

ඇ) එවැනි උපදෙස් මත;

- සහනදායී පොලී අනුපාත සහ කොන්දේසි යටතේ ආරක්ෂිත මූල්‍යකරණය. මෙම කාල සීමාව තුළ වාණිජ පොලී අනුපාත සමඟ වාණිජ මූල්‍යකරණයක් ලබා ගත නොහැක.
- නියමිත පාර්ලිමේන්තු ක්‍රියාදාමයට අනුව සහ සම්පූර්ණ විනිවිදභාවයෙන් යුතුව ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (IMF) සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ ගිවිසුම් වලට ඇතුළත් වීම.
- මහජනතාවට අත්‍යාවශ්‍ය සේවා සහ සැපයුම් සැපයීම සහතික කිරීමට කඩිනම් පියවර ගැනීම.
- රුපියල ස්ථාවර කිරීමට සියලු පියවර ගැනීම.

ඉ) උපරිම වසරක කාලයක් තුළ ජාතික මැතිවරණ (සුදුසු පරිදි ජනාධිපති සහ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ) පවත්වා ජනතාවගේ කැමැත්ත පිළිබිඹු කරමින් අවශ්‍ය විය හැකි ව්‍යවස්ථා සංශෝධන සිදු කිරීම.
[රට තුළ පවතින විශේෂ අවස්ථා සහ දුර්වල ආර්ථික තත්ත්වය තුළ, පළාත් පාලන සහ පළාත් සභා මැතිවරණ ඇතුළු අනෙකුත් මැතිවරණවලට වඩා, පිළිවෙලින් ජාතික මැතිවරණ පැවැත්වීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතුය.]

ඊ) නීතියේ ආධිපත්‍යය දැඩි ලෙස පිළිපැදිය යුතුය.

උ) අල්ලස් හා දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාවේ කාර්යක්ෂමතාවය සහතික කිරීමට කඩිනම් පියවර ගැනීම.

අප රජයෙන් සහ විපක්ෂයෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ ඉහත කී දේ වහා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්නා ලෙසයි.

මෙම ප්‍රකාශය සමඟ යෝජනා සකස් කරමින් සිටිය දී අපට අසන්නට ලැබුණේ වෙඩි වැදීමෙන් විරෝධතාකරුවෙකු මිය ගිය පුවතයි. නිරායුධ විරෝධතාකරුවන්ට එරෙහිව මාරාන්තික බලය යෙදවීම පිළිගත නොහැකි සහ සමාව දිය නොහැකි ය. එවැනි ක්‍රියාවක් අපි අවිවාදයෙන් හා අවිවාදයෙන් හෙළා දකිමු. එවැනි ක්‍රියාවන්ගෙන් සිදු වන්නේ ජනතාව ප්‍රකෝපයට පත් කිරීම පමණි.

එබැවින් සාමකාමී විරෝධතාවයන් පැවැත්වීමේ සහ එක්රැස් වීමේ අයිතිවාසිකම් ඇතුළු ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා උපරිමයෙන් කටයුතු කරන ලෙස අපි රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව වෙනුවෙන්;
(අකාරාදී පිළිවෙලට)

නීතිඥ රම්සාරා ආබේදීන් මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ නෙවිල් අබේරත්න මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ ජේෂ්වී අලගරත්නම් මහතා
 නීතිඥ මොහොමඩ් ඇඩ්මාලි මහතා
 වෛද්‍ය අජිත් අමරසිංහ මහතා
 වෛද්‍ය නියෝමාලි අමරසේන මහත්මිය
 නීතිඥ රජීව් අමරසූරිය මහතා
 නසීන් ඇන්තනිපිල්ලේ මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ රියන්සි අරසකුලරත්න මහතා
 නීතිඥ ජී.ජී. අරුල්ප්‍රගාසම් මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ ප්‍රසන්න ලාල් ද අල්විස් මහතා
 ආචාර්ය (නීතිඥ) සුනිල් කුරේ මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ වානක ද සිල්වා මහතා
 වෛද්‍ය සරත් ද සිල්වා මහතා
 මහාචාර්ය හරේන්ද්‍ර ද සිල්වා මහතා
 වෛද්‍ය සරත් ගාමිණී ද සිල්වා මහතා
 නීතිඥ නොයෙල් ඩයස් පියතුමා
 දුලිත ප්‍රනාන්දු මහතා මහතා
 මහාචාර්ය රත්වින්ද්‍ර ප්‍රනාන්දු මහතා
 වෛද්‍ය අමීත ප්‍රනාන්දු මහතා
 නිපුන ගනේගොඩ මහතා
 වෛද්‍ය උපුල් ගුණසේකර මහතා
 නීතිඥ ශිරන්ති ගුණවර්ධන මහත්මිය
 වෛද්‍ය රොහාන් ගුණවර්ධන මහතා
 වෛද්‍ය රුවේස් හනීෆා මහතා
 මහාචාර්ය සිරි හෙට්ටිගේ මහතා
 නීතිඥ ගසාලි හුසේන් මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ කාලිංග ඉන්දනිස්ස මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ නලින්ද ඉන්දනිස්ස මහතා

ජනාධිපති නීතිඥ එස්.ටී. ජයනාග මහතා
 ජනෙක් ජයසේකර මහතා
 නීතිඥ ශාන්ත ජයවර්ධන මහතා
 නීතිඥ සංජීව කළුආරච්චි මහතා
 නීතිඥ නාමල් කරුණාරත්න මහතා
 මහාචාර්ය ඉන්දික කරුණාතිලක
 මහාචාර්ය ප්‍රසාද් කටුලන්ද මහතා
 නීතිඥ තේජිත කෝරලගේ මහතා
 වෛද්‍ය ඒ. එල්. එම්. නසාර් මහතා
 වෛද්‍ය එස් මාරසිංහ මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ ඉක්‍රම් මොහොමඩ් මහතා
 නීතිඥ උදාර මුහන්දිරම්ගේ මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ ෆයිස් මුස්තාපා මහතා
 දිනුක පෙරේරා මහතා
 වෛද්‍ය නිලුපුල් පෙරේරා මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ ශ්‍රීනාත් පෙරේරා මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ ඩිනාල් පිලිප්ස් මහතා
 අනුෂ්ක පොලොනෝවිට මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ අනුජ ප්‍රේමරත්න මහතා
 ජනාධිපති නීතිඥ ඩී.පුච්චරත් මහතා
 වෛද්‍ය එම්.ආර්.රගුනාදන් මහතා
 වෛද්‍ය ලලන්ත රණසිංහ මහතා
 නීතිඥ පසිඳු සිල්වා මහතා
 වෛද්‍ය මනිල්ක සුමනතිලක මහතා
 වචිංක සුමන්තිලක මහතා
 නීතිඥ ක්‍රිෂ්මාල් වර්ණසූරිය මහතා
 වෛද්‍ය සුනිල් විජේසිංහ මහතා
 වෛද්‍ය ආනන්ද විජේවික්‍රම මහතා
 මහාචාර්ය වන්දිකා විජයරත්න මහත්මිය

May

Peaceful protesters at Gota-Go-Gama at Gallface were attacked on 09.05.2022 and the violence was provoked within the country.

- 1. PHM SL statement on the responsibility of the state for the shortage of medicines and Privetisation of health service**
- 2. PHM SL denounce the attack on peaceful protesters in Gallface**
- 3. PHM Statement the attacks on medical facilities and health staff in Sri Lanka**
- 4. PHM statement on Ukraine**
- 5. Letter to Prime Minister and proposal from TU**
- 6. International day of action for women's health - PHM SL discussion**

PEOPLE'S HEALTH MOVEMENT

Sarvodaya Nagarodaya Center

N0:155A, Dr.danister De Silva Mawatha, Colombo 08, Sri Lanka

srilankaphm@gmail.com

අද රටේ පවතින තත්ත්වය තුළ සෞඛ්‍ය සේවය සහමුලින්ම බිඳවැටී ඇත. ආරෝග්‍යශාලා තුළ ඖෂධ සහ අවශ්‍යතම සේවාවන් සහ පරීක්ෂක පැවැත්වීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය නොමැතිකම හේතුවෙන් රෝගීන්ට මරණය උදාකර ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් වගකීම ආණ්ඩුව භාරගත යුතු වන අතර, **IMF** හි ණය ලබාගැනීම සඳහා නිදහස් සෞඛ්‍ය සේවය පෞද්ගලිකරණයට භාජනය කිරීම ජන ජීවිතය මරණයට පත්කිරීමක් වේ.

ජනතා සෞඛ්‍ය සංසදය
PEOPLE'S HEALTH MOVEMENT

සර්වෝදය නගරෝදය කේන්ද්‍රය,
නො 155 ඒ, වෛද්‍ය ඩැනිස්ටර් සිල්වා මාවත, කොළඹ 08, ශ්‍රී ලංකාව
Sarvodaya Nagarodaya Cente,

N0:155A, Dr.danister De Silva Mawatha, Colombo 08, Sri Lanka
srilankaphm@gmail.com

BUD BLOOMED!

PHM denounces the ruthless attack on those participating in the peaceful struggle demanding rulers to step down. We, the activists of PHM wish early recovery for those got victimized by this attack and express This act is nothing but a foolish tactic by failed rulers to prove that they were unbeatable. Unedited video news frames broadcasted proved the seriousness of this ugly stupidity. At a time when people are struggling to manage their survival needs, these politicians are striving to keep their power intact which is a complete mismatch of needs.

However, PHM does not mean that attackers should get attacked but the who ruffians and henchmen had been prompted by dirty political characters behaved to teach themselves about the political greed. These wretched politicians treated followers of other political parties contemptuously and the incident of 9th May, 2022 highlighted the same. There is ample evidence that this was a well planned brutality and the selection of the day itself proves the same. However, on the one hand this incident leaves an inerasable black mark and on the other, a valuable lesson for those in politics not to over-estimate that they are invincible.

BUD WITHERED?

PHM condemns the attacks on medical facilities and health staff in Sri Lanka

10 May 2022

The People's Health Movement (PHM) condemns the attacks on temporary medical facilities and health staff on 9th May 2022 in front of former Prime Minister Rajapaksa's official residence and the presidential secretariat in Colombo. In an unwarranted attack, mobs armed with clubs, iron tubes and other weapons violently assaulted protesters in front of the Temple Trees Residence and forced them to leave the site.

A medical facility maintained by several medical and para-medical groups was destroyed and health workers were harassed. The medical team had been providing treatment and first aid facilities, backed by ambulances with trained personnel. The violent mob pulled down and burned all temporary shelters, shades, banners and other facilities. A temporary library set up with donations was also torn down. By the afternoon about 150 wounded protesters had to be hospitalized at the National Hospital. The Police did not intervene to stop the attacks.

This attack on health facilities and health workers goes against the UN Security Council Resolution 2286, which obliges Member States to take specific actions to prevent and stop violence against health care.

The people in Sri Lanka have engaged in non-violent protests against the government during the past months, spurred by a prolonged economic and social crisis. Sri Lankans from all walks of life and status have joined this struggle in support. The majority of the protesters are educated youth who are supported and accompanied by their seniors such as legal luminaries, medical professionals, artists and representatives of universities, various professional bodies, and trade unions. This is a peaceful struggle free of political, ethnic, language or religious barriers.

PHM demands that the Sri Lankan government must take strict action against those who attacked the protesters and health workers and ensure safety and security of health facilities and personnel. PHM also urges the WHO to intervene in safeguarding the rights of health personnel during such conflicts. PHM expresses solidarity with the people of Sri Lanka and their demands for democratic resolution of the current conflict.

PHM statement on Ukraine

Against War and Militarism

9 May 2022

Since the war in Ukraine began at the end of February, we are once again witnessing the harm and strife caused by armed conflicts. PHM's [People's Charter for Health](#) clearly recognizes that violence and militarism devastate communities and destroy human dignity, and the war waged in Ukraine demonstrates that harsh reality.

We unequivocally condemn the Russian aggression and demand a quick and peaceful end to it. We likewise condemn NATO countries' drive for military expansion and their supply of arms to the armed forces of Ukraine, which is turning this conflict into a prolonged proxy war, just like it has done in the past by fuelling conflicts in Donbas, East Ukraine. The people of Ukraine have the right to live in peace, without fear that their lives and the lives of their communities will be sacrificed in the name of geopolitics. Both the Putin and Ukraine administrations and the leaders of NATO have chosen not to respect that right.

While living under the Covid-19 restrictions for more than two years, people all around the world have been calling for a rebuilding in the spirit of global solidarity and unity, instead of the nationalism and division that the former colonial powers in Europe and North America have been imposing for decades on the whole world.

The aggressions that the United States, backed by their European allies under the NATO umbrella, have imposed on Afghanistan, Iraq, Libya, and Somalia, and the armed conflicts and occupations that it continues to support by providing arms and other resources for conflict in African countries, Palestine and Yemen, shows how hypocritical their current condemnation of the war is. These wars show us the extent of the detriment and suffering that the world's women and men, workers, children and carers, can expect if the conflict in Ukraine does not stop soon. The only acceptable outcome to the war is peace, followed closely by a revision of existing mechanisms for international cooperation and conflict resolution in order to build a truly people-oriented, peaceful and democratic world.

The NATO allies are using sanctions to punish and blackmail countries for not endorsing their line. We have seen this in the very first days of the war, when Lithuania decided to cancel its promised donation of Covid-19 vaccines to Bangladesh because of the country's neutral vote on the UN resolution condemning the intervention. Equally unsettling is the knowledge that the war in Ukraine is perceived by rich countries, particularly the United States, as an opportunity to ensure dominance over food and energy markets.

Sanctions will never pave the road to peace. The waves of sanctions imposed by the United States and their allies are not hurting those responsible for the aggression on Ukraine. Instead,

they are leading to catastrophic consequences for those whose food supplies depend on Russian production, like the people in Central Asia and the Middle East, and ordinary people living in the Russian Federation. On the other hand, armed fighting is undermining agriculture and food production in Ukraine, which only adds to widespread food insecurity concerns.

Peace cannot be achieved without fair and responsible reporting on the conflict, free of the warmongering we have witnessed from some of the biggest media outlets in the world. The outright racism and chauvinism that have been expressed towards migrants from third countries and Russians alike are a reason for serious concern. Moreover, we are dismayed by the lack of attention people's suffering in other parts of the world is getting in comparison, even as other wars continue to rage in parallel to the one in Ukraine.

We commend the peoples of Europe for opening their doors to people fleeing the conflict in Ukraine. We ask their governments to open their borders to the many other people who have been displaced from their homes in Asia, the Middle East, Africa and Latin America, yet have been left to wait for years on the borders of Europe and the United States.

We call on all governments involved to work towards a peaceful solution to the conflict as soon as possible, by committing themselves to negotiations and dialogue. The negotiations between Ukraine and the Russian Federation should be conducted free of outside pressures to further escalate the situation, and other countries that are actively supporting Ukraine should make such bi-lateral negotiations their priority.

We call on all parties involved in the conflict to respect the life, work, workplaces and dignity of health workers at all times, according to international law. Health facilities and health workers play a crucial role in safekeeping people's dignity and life in times of conflict, and it is key to ensure they can continue to do so.

PHM remains committed to supporting disarmament and building lasting peace. Health for all can never be achieved through, or during, war.

නිදහස් වෙළඳ කලාප සහ පොදු සේවා සේවක සංගමය

சுதந்திர வர்த்தக வலய மற்றும் பொது சேவைகள் தொழிலாளர் சங்கம்

FREE TRADE ZONES & GENERAL SERVICES EMPLOYEES UNION

2022 මැයි මස 20 වන දින

රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතා
ගරු අග්‍රාමාත්‍ය
අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය
කොළඹ 07

ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමනි,

රටේ ස්ථාවර අනාගතයට අවශ්‍ය ඉදිරි වැඩ පිළිවෙල සඳහා වෘත්තීය සමිති විසින් කෙරෙන යෝජනා

වර්තමානයේ රටතුල පැන නැගී ඇති දේශපාලන ආර්ථික සහ සමාජීය අර්බුදයන් විසඳීම සඳහා ඔබගේ ආණ්ඩුව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු යයි ජාතික කම්කරු උපදේශක සභාව නියෝජනය කරන වෘත්තීය සමිති 08 ක් විසින් ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනා කරණු ලබන කෙටි කාලීන සහ දීර්ඝ කාලීන යෝජනා සඳහන් 2022 මැයි මස 20 වන දින දරණ ඒකාබද්ධ ලිපිය මේ සමග අමුණා ඇත.

මෙම ලිපිය ලැබුණු බවට අප වෙත දන්වා එවන මෙන් ඉල්ලා සිටින අතර එම යෝජනා සම්බන්ධයෙන් ඔබගේ ආණ්ඩුව ගනු ලබන පියවරයන් පිළිබඳව අප සංගම් දැනුවත් කරන මෙන් ගෞරවයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

ස්තූතියි.
මෙයට විශ්වාසී,

- නිදහස් වෙළඳ කලාප සහ පොදු සේවා සේවක සංගමය
- ශ්‍රී ලංකා නිදහස් සේවක සංගමය
- ලංකා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය
- නැෂනල් යූනියන් ඔෆ් සී ෆෙයාර්ස් ශ්‍රී ලංකා
- ලංකා වෙළඳ කාර්මික සහ පොදු කම්කරු සංගමය
- ලංකා කම්කරු සම්මේලනය
- ජාතික සේවක සංගමය
- ලංකා ජාතික වතු කම්කරු සංගමය

ඉහත නම් සඳහන් සංගම් වෙනුවෙන්

ඇන්ටන් මාකස්
සම ලේකම්

නිදහස් වෙළඳ කලාප සහ
පොදු සේවා සේවක සංගමය

141

ආනන්ද රාජකරුණා මාවත, කොළඹ 10
ஆனந்த ராஜகருணா மாவத்த, கொழும்பு 10
Ananda Rajakaruna Mawatha, Colombo 10

+94 11 2693283

www.ftzunionlanka.org

+94 11 4617711

ftzunionlanka@gmail.com

ලි.ස. අංකය
பதிவு இல.
Reg. No

7223

2022 මැයි මස 20 වන දින

රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතා
ගරු අග්‍රාමාත්‍ය
අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය
කොළඹ 07

ගරු අග්‍රාමාත්‍ය තුමනි,

රටේ ස්ථාවර අනාගතයට අවශ්‍ය ඉදිරි වැඩපිළිවෙල සඳහා වෘත්තීය සමිති විසින් කෙරෙන යෝජනා

මෙහි පහත අත්සන් කරන අප ජාතික කම්කරු උපදේශක සභාවේ සාමාජික සහ මෙරට කම්කරුවන්ට සහ පොදු මහජනතාවට බලපාන ආර්ථික සහ දේශපාලන ප්‍රශ්නවලදී එකමුතුවක් ලෙස කටයුතු කරන වෘත්තීය සමිති වෙමු.

අපි මෙවැනි යෝජනාවන් ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ මහතා සහ හිටපු අග්‍රාමාත්‍ය මහින්ද රාජපක්‍ෂ මහතා වෙත යොමු කළෙමු.

අගමැති ධුරය බාර ගැනීමෙන් පසු ඔබ පසුගිය මැයි 16 වන දින රටේ ජනතාව අමතා කියූ ප්‍රකාර අප ඉන්නේ බරපතල අර්බුදයක බැව් ඒ ද්විත්ව අර්බුදයට හසුව දිනපතා පෝලිම්වල කාලය ගත කරන දහස් ගණන් ජනයා දැනිනි. ඉන්ධන ගැස් ආදී හිඟයන්ට අමතරව, දෛනිකව වාගේ ඉහළ යන බඩු මිල නිසාද ඒ ජනතාව බරපතල අසීරුතාවන්ට මුහුණ දෙන බව ඔබට අමුතුවෙන් කිව යුත්තක් නොවන බව අපි දැනිමු. රට හමුවේ ඇත්තේ ප්‍රධාන වශයෙන් ආර්ථික අර්බුදයක් වුවත් එය ජනතාව මත පතිතව ඇත්තේ දේශපාලන අර්බුදය විසින් ලිහා දැමූ අස්ථාවරත්වයක් සමග ය.

ඒ ගැටළු සම්බන්ධව දීර්ඝ විස්තර ඉදිරිපත් කිරීමකට වඩා අප මෙහි උත්සාහ කරන්නේ හැකි තරම් සැකෙවින් මේ ආර්ථික අර්බුද සඳහා ක්ෂණික විසඳුම් ඉදිරිපත් කරමින් අනාගත දේශපාලන ස්ථාවරත්වයක් වෙනුවෙන් ජනතාවට වග වන්නාවූ සක්‍රීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවක් පත්කර ගැනීමට අවශ්‍ය ව්‍යවස්ථාමය හා නීතිමය ප්‍රතිපාදන යෝජනා කිරීමට ය.

ඒ අනුව අපගේ යෝජනා පහත සඳහන් අයුරු අපි කාණ්ඩ 03 ක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන්නෙමු.

ආණ්ඩුවේ කාල සීමාව -

මෙම ආණ්ඩුව ජනතාව විසින් තෝරා පත් කරනු ලැබූ ආණ්ඩුවක් නොවන නිසාත් එයට මේ මොහොතේ සුජාත බවක් ඉල්ලා සිටිය නොහැකි නිසාත් මෙම ආණ්ඩුව මේ වසරේ (2022) දෙසැම්බර අවසානය වනතෙක් පමණක් පැවතිය යුතු තාවකාලික ආණ්ඩුවක් විය යුතුයැයි අපි ස්ථීරව කියමු.

ඒ සමග පහතින් සඳහන් ඉල්ලීම් ජනතාවට ක්ෂණික සහන ලබා දීමටත් ආණ්ඩුව විසින් ආර්ථිකය කලමනාකරණය කර ගැනීම වෙනුවෙන් පළමුව ජනතාව හමුවේ තැබිය යුතු කෙටි කාලීන සැලසුමක් සඳහාත් වන්නේය.

1. ආර්ථික අහේතියට හසුව ඉන්නා දිළිඳු ප්‍රජාව වෙනුවෙන් ඉදිරි දෙසතියක කාලය තුළ ඉන්ධන, භූමි තෙල්, ගැස් සහ අත්‍යවශ්‍ය පාරිභෝගික භාණ්ඩ වසරක කාලයකට සහන මිලකට ලබාදීමට පියවර ගත යුතුය.
2. යෝධ යටිතල පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘති සහ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ගේ වැටුප් හා ඉන්ධන දීමනා හැර අන් අනවශ්‍ය සියලු දීමනා හා ගෙවීම් අත්හිටුවා, ආරක්ෂක අයවැය 2009 යුද්ධය අවසන් කළ වසරට අනුපාතිකව යළි සකස්කර මේ වසරේ දෙසැම්බර අවසානය තෙක් කෙටි කාලීන සහන අය වැයක් ආණ්ඩුව විසින් ඉදිරි දෙසතිය තුළ සම්මත කරගත යුතුය.
3. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල හා ලෝක බැංකුව සමග කෙරෙන ගනුදෙනු සහ එකඟ වන්නාවූ කොන්දේසි සියල්ල අවසන්කර නිල වශයෙන් අත්සන් කිරීමට පෙර ජනතාව හමුවේ තැබිය යුතුය.

අනාගත ආණ්ඩු පාලනය ප්‍රජාතන්ත්‍රීය කිරීම සඳහාත් මෙම තාවකාලික ආණ්ඩුව 2022 දෙසැම්බර 31 වන දින අවසන් වන විට ස්ථාවර ආණ්ඩුවක් පත්කර ගැනීමට පැවැත් විය යුතු මැතිවරණය ප්‍රජාතන්ත්‍රීයකරණ කිරීමටත් අවශ්‍ය ව්‍යවස්ථා සංශෝධන හා නීති ප්‍රතිපාදන වෙනුවෙන් පහත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරමු.

1. විධායක ජනාධිපති ධුරය අහෝසි කිරීමට 20 වන සංශෝධනය නිශේධ කිරීම වෙනුවෙන් 19 වන සංශෝධනය වැඩි දියුණු කරමින් 21 වන සංශෝධනය ලෙස සති 06 ක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
2. පාර්ලිමේන්තුව සඳහා සහිකයින් තෝරා පත්කර ගැනීම සිදුකරන පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය කේවල සහ සමානුපාතික ක්‍රම දෙකෙන්ම සැදුම්ලත් ක්‍රමයක් අනුව ජනතා මතය නියෝජනය වන සහ ජනතාවට වගකියන සහිකයින් තෝරා පත්කර ගැනීම සඳහා මැතිවරණ නීතිය සංශෝධනය කළ යුතුය.
3. ඡන්දදායකයාගේ කැමැත්ත නියෝජනය වීම සහතික කිරීම සහ ඡන්දදායකයා සම්බන්ධයෙන් ඇති වගවීම සහතික කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට තේරීපත්වීමෙන් පසු මහජන නියෝජිතයින් පක්ෂ මාරු කිරීමේ දී සිය මන්ත්‍රීධුරය අහෝසි වන නීති වහා සකස් කළ යුතුය.
4. පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව නියමාර්ථයෙන් ස්වාධීන සිවිල් දෙපාර්තමේන්තුවක් ලෙස තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර සමග එය සියලු අවස්ථාවන්හි ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය යටතේ පමණක් තැබීමේ ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන 21 වන සංශෝධනයට ඇතුළු කළ යුතුය.
5. ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අහෝසි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කඩිනම් පියවර ගැනීම.
6. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 03 වන පරිච්ඡේදයේ 14(1)(ඇ) වගන්තිය යටතේ තහවුරු කරනු ලබන මූලික අයිතිවාසිකම් සේවක පාර්ශවයන්ට සක්‍රීය ලෙස බුක්ති විඳීමේ අයිතිය වෙනුවෙන් සියලු සේව්‍ය පාර්ශව වගකිව යුතු ලෙස 21 වන සංශෝධනයෙහි ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් විය යුතුය.

අමාත්‍ය මණ්ඩලය දිවුරුම් දී මාස 03 ක් ඇතුළත පහත සඳහන් කරුණු සම්පූර්ණ කළ යුතුය.

1. මැතිවරණ සඳහා ඉදිරිපත්වන සියලු අපේක්ෂකයින්ට ඔවුන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ පවුලේ වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ නාම යෝජනා පත්‍ර සමගින් බාර දීම අනිවාර්ය කිරීමටත් තේරී පත්වන මන්ත්‍රීවරුන්ට එම වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ වාර්ෂිකව බාර දීමටත් ඒ සියල්ල නොපමාව ප්‍රසිද්ධ කිරීමේ වගකීම මැතිවරණ කොමිසමට අනිවාර්ය කිරීමටත් 1975 අංක 01 දරණ වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ නීතිය අවශ්‍ය ලෙස සංශෝධනය කළ යුතුය.
2. ලැබූ ආදායම් පිළිබඳ සියලු තොරතුරු සමග සිය වාර්ෂික අයවැය වාර්තාද තම මැතිවරණ අරමුදල් පිළිබඳ තොරතුරු සහිත වාර්තා මැතිවරණ දිනට සතියකට පෙර දේශපාලන පක්ෂ විසින් මැතිවරණ කොමිසමට බාර දිය යුතු අතර එම වාර්තා නොපමාව ප්‍රසිද්ධ කිරීම අනිවාර්ය කෙරෙන අයුරු අදාල මැතිවරණ නීති සංශෝධනය කළ යුතුය.
3. මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ සහ පළාත් සභාවන්හි අමාත්‍යාංශවල ලේකම්වරුන්ටද, ප්‍රධාන ගණකාධිකාරීවරුන්ටද, රාජ්‍ය සේවාවේ සියලු වෘත්තිකයින්ද, ජාතික පාසල්වල විදුහල්පතිවරුන්ද තමන්ගේ සහ තම පවුලේ වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ වාර්ෂිකව ඉදිරිපත් කිරීමත් අදාල බලධාරීන් එම වාර්තා දෙසතියක් ඇතුළත ප්‍රසිද්ධ කිරීම අනිවාර්ය කෙරෙන ලෙස නීති සංශෝධනය කළ යුතුය.

ඉහත යෝජනා සියල්ල ඒ හා සමගාමීව යන වෙනත් යෝජනා ඇතොත් ඒවාද සමග ආණ්ඩුවේ ක්ෂණික වැඩපිළිවෙලට ඇතුළත්කර ජනතාව හමුවේ නිල වශයෙන් තබන ලෙස අපි මෙයින් ඉල්ලා සිටිමු.

ස්තූතියි.

මෙයට විශ්වාසී,

- නිදහස් වෙළඳ කලාප සහ පොදු සේවා සේවක සංගමය
- ශ්‍රී ලංකා නිදහස් සේවක සංගමය
- ලංකා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය
- නැෂනල් යූනියන් ඔෆ් සී ෆෙයාර්ස් ශ්‍රී ලංකා
- ලංකා වෙළඳ කාර්මික සහ පොදු කම්කරු සංගමය
- ලංකා කම්කරු සම්මේලනය
- ජාතික සේවක සංගමය
- ලංකා ජාතික චතු කම්කරු සංගමය

ඉහත නම් සඳහන් සංගම් වෙනුවෙන්

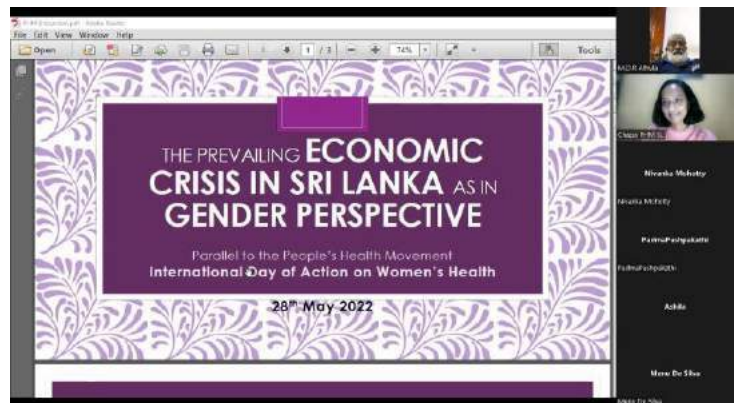

 ඇන්ටනි මාකස්
 සම ලේකම්
 ශ්‍රී ලංකා නිදහස් සේවක සංගමය
 සම ලේකම්
 ශ්‍රී ලංකා නිදහස් සේවක සංගමය

PHM Sri Lanka organized a virtual meeting via zoom for the “International day of action for Women’s health” on 27th May 2022. The theme for the discussion was “the Prevailing Economic crisis in gender perspective”. Despite the difficult situation in the country PHM members from different partner organizations joined to share their experiences and views on possible solutions.

Participants:

- Indrachapa Ruberu (Facilitator)
- Sirimal Peiris
- Menu De Silva (Sarvodaya Shramadana Movement)
- Minoli De Silva (SERVE)
- Nivanka Mohotty (SERVE)
- Padma Pushpakanthi (Savisthri - Women’s organisation)
- M.D.R. Athula
- Ashila Dandeniya (Stand up)

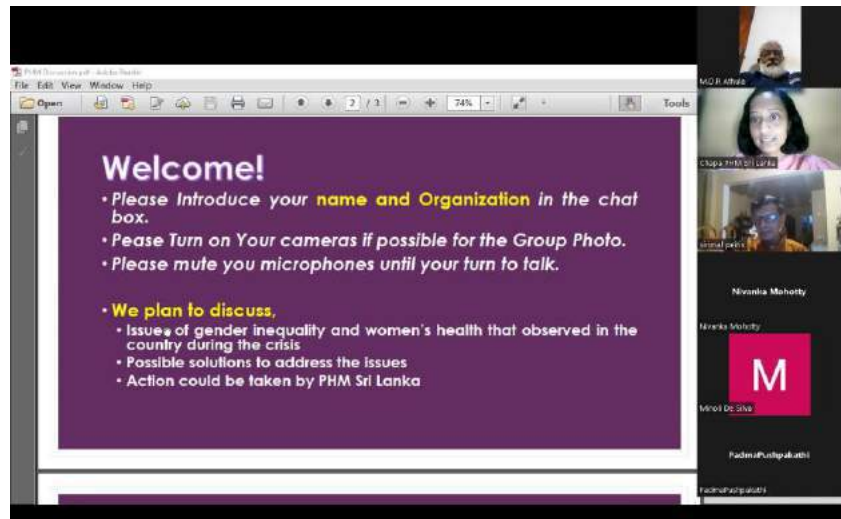

Objectives

- To discuss the prevailing challenges and the effects on Women’s health rights/marginalized communities and children
- To share personal experiences of the negative effects of the economic crisis
- To exchange information, support and strengths between organizations to overcome the challenges
- To come up with possible solutions and to disseminate the messages and awareness to reach the like-minded and activists locally and internationally.

After 1948 this major economic crisis ever happened in Sri Lanka has pushed health rights of people to a dead-end. When the prevailing situation has pressured everyone regardless the gender identity, women as a mother, sister, housewife, grandmother have to face unique difficulties because of the inequalities already existed in the society. Similar to Covid-19 pandemic the economic crisis again brought up the

discriminations and inequalities towards marginalized communities in tea estates, fishing villages... etc to our concern.

Sever issues in availability of nutritional food to women and children, especially pregnant and breastfeeding women can be seen due to daily wages of the people are no longer adequate to supply basic needs. Our previous health messages are no longer valid due to the practicality of achieving them. Health services and surgical facilities are inactive depending on the availability of medical supplies. Post-partum maternal health cannot be ensured with midwifery services are being withheld due to inadequate fuel distribution (same for the dengue preventive measures). For past years PHM SL has been working on inclusion of Health Rights to the constitution. However, those efforts are nowhere to be succeeded when the health of the people are being threatened and their lives being decided by the economy of the country. Therefore, Mr Peiris, suggested as PHM we have to educate the communities regarding the reality of the economic crisis and possible way out. Through our modified timely health messages, we can educate women about nutritional food sources and home gardening. Meanwhile we can continue our activism and keep fighting for the political and economic system change the nation needs.

‘Savisthri’ is a women’s organization empower women as entrepreneurs. Ms Padma mentioned that their working groups experienced high prevalence among villages to fall into debt traps like micro-credit as the prices of products are unbearable for the majority of the country. Normally in a family where males in charge of finances, mothers taking care of domestic responsibilities including education, nutrition and wellbeing of the family members. Due to the shortage of essential supplies such as fuel, rice, cooking gas...etc, people have to wait in long ques even for days. Children are also taken with mothers when no one is at home to take care of them. Education and mental health have become their least priority. The action that can be may not have immediate results, yet the purchasing mentality have to be shifted to a production culture.

Also, the issues have to be addressed according to the needs of the people which is the second main reason to fail the attempts of authorities (first being ignorance). Sometimes the urban and village populations may face different issues so that the approach to resolve them also have to be varied accordingly.

The interpersonal interactions have become aggressive and competitive due to lack of resources. Poverty has pushed some people with lower income even to rob for food.

Stories from urban less privileged families have another angle. PHM partner organization 'SERVE' work with women and children in west coastal area. People live in congested areas such as fishery villages, tea estates, shanty areas have no alternative to cook their meals when cooking gas are not available. Burning wood caused the smoke disturbing neighbors as well as worsening asthma and COPD of the women who take care of the food preparation of the house. Obviously induction/ hot plates are no alternative for them with low wages hardly supplying for the family. Even with the persistent powercuts in day time cause losing small businesses and daily work such as carpenters. Women in families are helping to finish orders during nighttime whenever the electricity is available. Fishing boats are anchored in the shore without fuel. Prices of cement is 3 / 4 times high and issued in limited stocks. Further worsening their hops children have to drop their primary/ preschool education because their parents cannot afford the costs. Aggression, depression and violence have become normalized in people due to constant pressure the economy is putting on them.

Laborers are known to get wages lower than they deserved, in such unfair system the economic crisis has cornered them with debts further worsening the situation for them. Transportation issues, children's education being dropped, cutoffs of overtime bonuses, malnutrition and obvious violation of human rights have seriously harmed their mental health. That is again projected towards women and children, the vulnerable groups of all affected groups. Women are noticed to seek for overseas jobs for house maidens which is a questionable of their safety and wellbeing. No longer we have to stay silent and should speak up for the injustices right now.

Women working in textile industries have faced the similar situation. Covid-19 situation forced cut off of their wages and now the prolonged powercuts limiting their working hours with further decreases in income. Their demanding job doesn't count the reasons for

Issues	Solutions	Actions could be taken by PHM
<p>1. malnutrition in pregnant women children and elderly population</p> <p>2. Postpartum care and midwifery services slowly demolishing</p>	<p>Education- Restructuring the health messages, edible gardening</p>	<p>Social media campaign</p> <p>Demonstrations, call for actions</p>
<p>3. Lack of medicinal /surgical supplies for maternal and neonatal health</p>	<p>Raise awareness</p>	<p>Provincial analysis of availability of medication and follow-up</p>
<p>4. education, school dropouts, teenage-pregnancies</p>	<p>Social protection and support</p>	<p>Communication with potential partner organizations, Networking</p>
<p>5. Tendencies of females to find jobs overseas – many disadvantages followed</p> <p>6. Injustices for Trade Zone workers</p> <p>7. human rights violation</p>		<p>Demonstrations</p> <p>Urge policy makers to take action</p>
<p>8. Mental health issues</p>		

the targets not met. Accommodation costs are also increased due to the increasing inflation, yet restrictions to use electric cooking devices (hot plates/ rice cookers) are implemented by those owners. Working in free trade zones away from home have made them vulnerable to malnutrition, chronic diseases and mental/ physical discomforts.

'Sarvodaya Shramadana Movement' has come up with creative solutions they were working on, which are Community kitchen to provide nutritional meal to preschool children; Food exchange programme and the 'Tikiri kotuwa' programme to promote edible gardening. They are also, working with TV Derana for 'Manusath mehevara' and the network provides a platform which facilitates equal distribution of the donations and relief for the people in need. According to their provincial analysis on medication availability, they have noticed the medicines for special categories of patients (ex: CKD, Cancer) are in short. However, we need a monitoring system and a follow-up plan for the management and distribution of the donations in order to ensure health rights of people are not violated.

In conclusion the group discussed the action that can be taken by PHM SL as a team.

- 1. Educate people regarding the economic crisis, nutritional requirements for maintenance of good health during this difficult times, risk of the spread of Covid-19 which seems to be ignored recently.**
- 2. Social media campaign to raise awareness on 'Edible gardening' and modified health messages of PHM.**
- 3. Consultancy discussion with expertise to come up with an action plan, and advocacy in policy making.**
- 4. Prepare reports to disseminate the important information from the discussion for the next PHM meeting and the consultancy discussion.**

Prepared by: Indrachapa Ruberu

June

Shortage of essential medicines, fuel and other necessities have reached to worse level in history of Sri Lanka.

1. **The report from Lanka Plus – S.P.I. Niroshan, President, Lanka Plus Organisation**
2. **PHM SL Monthly meeting and the consultancy discussion held on 07.06.2022 – report**

Annex

- **People's Charter for Health**
- **PHM Annual Report**

ලංකා ජලස් සාමාජිකයින්ගේ වත්මන් තත්වයෙන් බිඳක්.

ලංකාවේ HIV සමග ජීවත් වන ප්‍රජාවගේ යහපත වෙනුවෙන් ලංකා ජලස් ආයතනය දේශමාන්‍ය වයිද්‍ය කාමලිකා අබේරත්න මහත්මිය විසින් ආරම්භ කර දැනට දශක දෙක හමාරක් පමණ වෙනවා. මේ වන විට ආයතනය හා සම්බන්ද සාමාජිකයින් ගණන 450 ද ඉක්මවා තිබෙනවා. මේ අතර ලංකාවේ සෑම පළාතකින් වගේම සෑම වයස් මට්ටමකම පිරිස් සිටිනවා. මොවුන්ගෙන් 90% දෙනා අඩු ආදායම් ලාබ් පිරිස් වෙනවා.

රටේ පවතින වත්මන් තත්වය හමුවේ එනම් ජීවන වියදම සියයට තුන් සියකින් පමණ ඉහළ ගොස් ඇති පසුබිමක ඔවුන්ගේ ජීවිත දැඩි අවදානමකට ලක්වී තිබෙනවා. ගොවි තැනින් ජීවත් වූ සාමාජිකයින් 10% දෙනා පොහොර ගැටලුව හමුවේ වගාවන් අත්හැර දමා තිබෙනවා. ඔවුන් වෙත රැකියා සොයන තත්වයට පත් වී තිබෙනවා. රට තුළ රැකියා කප්පාදුවක් වන මේ මොහොතේ නව රැකියාවක් සොයා ගැනීමත් විශාල අභියෝගයක් වෙනවා. ඒ වගේම වෙනත් රැකියාවන් කළ අයගෙන් 8% පමණ දෙනෙකුගේ රැකියා අහිමි වී තිබෙනවා. තවත් 20% කගේ පමණ රැකියා අහිමි වීමේ දැඩි අවදානමක් තිබෙනවා. දැනට රැකියා වල නිරතව සිටින අයටත් ලබන වැටුපට වඩා වියදම් වැඩි වීම නිසා එනම් නවාතැන් කැම හා අනිකුත් වියදම් අදික වීම නිසා රැකියා වලින් ඉවත් වී යාමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇති වී තිබේ. බොහෝ දෙනෙක් විදේශ ගත වීමට උත්සාහ කරත් HIV තත්වය නිසා එයත් අසාර්ථක වී අසරණ තත්වයට පත්වේ.

HIV සමග ජීවත් වන ප්‍රජාවට බලපා ඇති අනික් ප්‍රදානම ගැටළුවක් වන්නේ සියළුම සායන වල කෙරෙන රසායනාගාර පරීක්ෂණ නොමැති වීමයි. ඒවා සියල්ලම විශාල මුදලක් දරා බාහිරින් කර ගැනීමට සිදුවී ඇත. එය මොවුන් තව තවත් අසරණ වීමකි.

HIV සමග ජීවත් වන ප්‍රජාවගේ පෝෂණය වගේම මානසික සෞඛ්‍යත් දිනපතා ලබා ගන්නා ARV ඖෂධත් අත්‍යවශ්‍ය වන අතර ඔවුන්ගේ හෙට දවස දැඩි අවිනිශ්චිත හා අවදානම් තත්වයකට පත්ව තිබේ.

PEOPLE'S HEALTH MOVEMENT SRI LANKA

CONSULTANCY DISCUSSION

ABSTRACT

The nation beaten up by the COVID-19 pandemic has now faced the major economic crisis of decades. As a group of activists speaking for the health rights of the community for over 20 years we identified that our contribution in change of the situation now matters more than ever. This consultancy discussion was held in order to gain insights of the depth of the reality and find the gaps to be addressed. The ideal solutions may be beyond our capacity as a civil society organization, yet here we are standing as one, with strength and optimism!

- PHM SL

Report
PHM Consultancy discussion

Organised by: People's health movement Sri Lanka

Date: 07th June 2022

Venue: Sarvodaya Nagarodaya Center, Borella, Sri Lanka

Pannel:

Guest speakers

- Dr. Upali Marasinghe (Gynecologist, author, special interest in nutrition)
- Dr. Lanka Jayasooriya Dissanayake (Indira Cancer Trust, Apeksha cancer hospital)
- Prof. Manuj Weerasinghe (University of Colombo)
- Dr. Dayanath Ranatunga (FHI360)

PHM members

- Sirimal Peiris
- Somarathene Herath
- Menu De Silva
- Nishantha Preethiraj
- Indrachapa Ruberu
- Minoli De Silva (SERVE)
- S.P. J. Niroschan (Lanka Plus)
- M.D. R. Athula
- Joseph Patrishiya
- T. Dhammika Perera
- Chandra Devanarayana (RED)
- Asha Dasanayake (CEC)
- Princy Mangalika (Positive Women)
- Naseer (Positive Women)
- Hemamali Wijesinghe (Social activist Women's movement)
- Ruwantha Fernando (SERVE)
- Tiron Peiris (Lanka Plus)
- Lasantha Pethiyagoda (SCI)- online
- Ramachandran Odyan (SCI) - online
- Christy Roy Nishantha (SCI) - online

Past two years were a challenging period for Sri Lankans due to Covid-19 pandemic. However, with united efforts we were able to adopt to the new situation accordingly. With Covid-19 risk still existing the prevailing economic crisis has badly affected daily life of the people. We would like to take this moment to appreciate the prompt and generous contribution of all the activists, civil society organisations and volunteers in helping the community during past disastrous periods. The objective of the held consultancy discussion was to generate the ideas and solutions to overcome the present economic crisis. As our previous experiences in helping the community from grass root level and with given opportunity to involve in national level policy making with open-government partnership, PHM SL expected to discuss the immediate actions that can be taken to address the issues in aspects of health and economy within the local context. A diverse panel consisted of volunteers with experiences in various fields such as health, food and nutrition, working with HIV community, villagers, garment employees and trade unions, women's organisations gathered to design such mechanism.

Shortage of medicines is a prominent issue in Sri Lanka at the moment. What are the medications urgently required? It is mentioned that the donations are available, yet are they adequate? Are we equipped with a proper management mechanism of those donations? Are the medicines equally distributed? How do the special categories such as CKD patients, HIV patients and cancer patients receive their regular medication? What are the discriminations or major issues identified?

Apeksha hospital (National Cancer Institute _NCI) is the leading and the largest hospital to treat patients diagnosed with cancer. Though the health ministry was able to establish centers for chemotherapy available in other areas outside Colombo, radiotherapy facilities are only available in Apeksha hospital, so the patients struggle with **transportation issues and the high cost** of other expenses. Fuel distribution to the healthcare workers and transportation facilities provided for them to report to work is also a major concern.

The shortage of medicines has reached almost all the hospitals in Sri Lanka, Apeksha hospital almost functions with the donations received. It was reported that an online system from the ministry for the information and donation management has been initiated. However, it was identified that a timely updated projection of monthly consumption, available stocks is essential. The donors can be connected with the 'Donation management unit' of Apeksha hospital and they weekly publish the list of medication requirement as well.

"Indira Cancer Trust" which has been established 5 years ago in memory of the late sister of Dr.(Ms) Lanka Jayasooriya and who is also the daughter of former Minister/ Speaker, Hon. Karu Jayasooriya, provides relief to the cancer patients by, patient and the family helpline scholarships, funds, livelihood development...etc with the recommendations of the Doctors. It was observed the high number of new requests to **assist the purchasing of prescribed medication**. During Covid 19 pandemic patients were provided with meals and tea. They have previously provided **a dry ration** for the families of cancer patients who needed financial assistance. However, it has become impractical with the shortage of fuel distribution, as cooking gas is not available for those families. The requests for assistance for transportation were increased with the economic crisis. The scholarships for education and other financial assistance are continuously provided as for the past five years.

Do we have facilities for Cancer patients in areas out of Colombo?

It is included in national action plan to established full-facilitated oncology units in district level. The number of 22 centers are already available for treatment of cancer patients with the specialists (Anuradhapura, Jaffna, Batticaloa...etc). However, although chemotherapy facility is available in most of them the availability of radiotherapy is limited to Colombo.

What are the messages for the community about the risk of Covid 19? What would be the role of PHM with this regard?

Although the pandemic situation is controlled, the Covid 19 virus is still spreading among the community. The numbers of reported cases are reduced due to the lower number of testing. However, patients with cancer/ low immunity are highly vulnerable to the virus disease. Therefore, it is a responsibility of the community to self-quarantine/ avoid visiting elderly or immunosuppressed people if they experience even a mild symptom such as sore throat. As the antigen testing is now reduced in numbers because of the high percentage of negative cases, Unnecessary visits and distributions of relief within the wards from outsiders are now restricted and only a selected crowd interacts with the patients in Apeksha hospital premises.

Food and nutritional crisis will be the major concern for the coming 6 months for the locals. Some facts from experts shared that according to nutritional index to provide a family consist of 4.5 members approximately 51,000 LKR is required due to the high inflation rate in Sri Lanka. It is a challenge because the increasing number of families falling under the poverty line day by day. Preparation, processing and transportation of food and meals should be managed within the family and in national level. Emergency of this situation brings our attention to nutritional requirements of following main categories. One of them is **children below 2 years of age as it is a critical stage of their brain development**. It has to be immediately addressed as the consequences will only have negatively impact in the future. Nutritionists say that porridge is not an alternative as it doesn't supply calcium and protein. Suggested adding two tea spoons of curd to children's meal. For the children who **are 5 years old and below whose growth rate is maximized** nutritional supplement should be ensured as growth and protection both doesn't happen together in the bodies. For instance, when the body is providing protection the growth stops and vice versa. Therefore, balancing the nutritional intake of these children to provide adequate growth and protection is important. **Children of age 10 -15 years during which their reproductive health is establishing**. A major issue nowadays is that 50% of this category is calcium deficient (Though past years it was iron deficiency was the major concern). Protein deficiency is also observed in **children with cancer**. In 1973, due to nutritional depravation the generation was known to be shorter than the expected average height. Also this can lead to huge drawback of the intellectual development of the generation.

Therefore, the sufficient protein intake of the children has to be ensured. *Moringa oleifera* commonly known as "Murunga" "முருங்கை" is highly nutritional crop to solve these issues. Leaves of "Murunga" contains,

17 times more calcium than milk

9 times more protein yogurt

15 times more potassium than banana

25 times more iron than spinach

7 times more vit C than oranges

10 times more vit A than carrots... It is reported that malnutrition at Senegal was controlled by promoting consumption of *Moringa oleifera* leaves. War victims of Vakarei North have also reported to consume dried *Moringa oleifera* as tea or food supplement during the 30 years of war in Sri Lanka.

The other category is **pregnant mothers in their first trimester**. Minerals are essential at this stage for the development of the baby we have to pay extra concern of their nutritional requirements. At the **last trimester** food with sufficient protein and calcium such as anchovies should be adequately provided. Breast feeding mothers flakes of fried and powdered Anchovies can be added to the children starting their solid meals.

The health and nutritional needs of the **elderly population** is the other major concern. AS due to the shortage of medicine the prevention of illnesses in this category would be the best strategy, by taking care of their nutritional requirements.

The rice supply has been reduced and continuing to be cut off. We have to focus on the crops which would provide harvest in a shorter duration. Raddish, Sweet potato, ladies- fingers, onions would be better alternatives as they can be harvested within 45 days. Consumption of green leaves a rich source of antioxidants and vitamins has to be promoted as in the traditional food culture Sri Lankans used to have. Ex: Passion fruit fresh leaves (prepared at temperature less than 60 °C) is known to be a rich source of

nutrition. Vacuum- packing after dehydration can be utilized to transport the crops easily grown in the villages to the urban areas. **A mechanism to reduce the wastage of food and a mechanism of food preservation have to be established.** It is a multi-economical programme together with nutritionists, chefs and also Ayurveda professionals, to find alternatives to overcome the food and nutritional crisis. We have to prioritise the crops which gives the maximum benefits within a shorter period and traditional knowledge in food preservation also can be utilised in this situations (Ex: “Atu kos” a traditional way of preserving Jack fruit).

The reality of the Health system in Sri Lanka?

Ground realities of the present situation is our hospitals have reached a level where once so common medication such as Augmentin/ antibiotics, paracetamol are in short. Even enoxaparin, streptokinase and emergency treatment supplies like NG tubes are available in scarce amounts. Prices of good has been escalated and have become unbearable for the people affecting their nutritional intake. Awareness of Covid-19 situation seems to be neglected by the society, proven by the statistics of the percentages of vaccination. Booster dose has been received only by approximately 55% of the population who received the first dose of vaccination. As the demand for doctors in emergency care is high in world the doctors are fleeing the country because of the difficulties. The political and economic crisis situation is prevailing all the other important health issues. Thus, the health messages have to be innovative (Ex: Face masks with slogans). The civilians don't have a pleasant opinion on the government and the role of Civil Society activists is to pass the important messages to overcome the crisis in some innovative methods and trend setting. A good example is the concept of “community kitchen” by Srivodaya Sramadana Movement. Previous means of health education has to be changed.

The responsibility of the authorities is to assure the mechanism of functioning of the country. The advice on home gardening is not something to come up with as a national decision. Because people already are trying to find solutions in their own capacity. If we consider the **unnecessary expenses by the government offices** it is evident large amount can be saved by cutting off those; ex: conferences held at luxury auditoriums, the roaster system to report to work (while the whole building is functioning every day, the reduced number of employees don't make any improvement to save electricity/water), maintenances of inefficient prestigious vehicles and personal staff of ministers; These can be cut off (ex: by using pool vehicles for government officials, by minimizing the cost for the refreshments for the meetings) to purchase the medicines or transportation for mobile preventive care units. Responsibility of policy makers is to ensure basic human rights and provide solutions for the shortage of medicines and the health issues. It is again proven that the **priority given for health in national level is a disappointment.** Allocation of 50 million for medication procurement would serve the country more than allocating 60 million for one fuel shipment. Even we're paying more for emergency procurement of medication because of this short term planning. **Absence of transparent processes has led to mistrust of potential donors** as well. A panel from suitable willing expertise from the outside under inventory and supervision can be implemented for this regard. **Unnecessary purchases of medicines such as cough syrups and adhering to brands have to be restricted and instead, a bulk procurement of important medication is timely essential** in order to overcome this shortage of medicines during an economic crisis. We still lack such mechanism, to invest the donations received to overcome the struggle. It is this system change in management that the protesters are demanding. A political system change without such strong positive change in management is inefficient. The macro issues are discussed everywhere; none brings out the micro issues caused by

those including mass media. The difficulties of the people vary as the different areas they are based on. For an instance, the villagers struggle to save the crops from wild bores and elephants whereas the urban population (people with lower income and live in flats/congested areas) struggle to have adequate space (altogether approximately 470 -570 sq fts) to grow crops. Without addressing the basic grass-root level issues of the community, some solutions cannot be implemented abruptly. The sudden shift in the economic environment has worsen those issues existed for a long time. **Urban poverty** is worse than poverty in villages. Farmers who had previously moved to the cities for construction jobs now have lost the jobs and their home land as well. Still post-harvest wastage is about 40 % without a proper mechanism of preservation or distribution. The tragedy of these is it may lead to increase in crimes and robberies as hunger doesn't identify the root causes. Still the pain of these people seems not have reached the upper level of decision makers and they still seem to focus on their power hunt. The alternatives to get a nutritional meal at the lowest cost is indeed a good solution. Yet, the issues of lack of medication, transportation have to be addressed in a constructive mechanism without affecting the GDP. The Indian credit line is almost over, without any investments. The **intellectual outflow is noticeably high** during the past few months. It is reported about 1200 number of doctors have left the country over the past month. None of these issues have been addressed in the parliament so far. The mobile dengue prevention programmes has to be withheld without fuel for the vehicles. Transportation issues of health care providers especially such as midwives and PHIs, the issue of shortage of 16 medications still have not been resolved; Anti-rabies, anti-venom among them. It is heartbreaking if a patient comes to a hospital and dies without the proper medication; If a pregnant woman cannot reach a hospital for the delivery in time, even with the first delay and the second delay, now added the third delay without medication. An incident reported an infant died from a delay from unavailability of transportation to get to a hospital due to fuel issue.

On the other side the responsibility of the citizens is also to consume the medicines properly without unnecessary wastage. Good practices have to be emphasized in this situation. Ex: the amount of paracetamol 500 mg tablets issued from outpatient care (OPD) is reported to be 900 million for the past two years; it is patient's responsibility to take not more than necessary, especially not to do panic buying.

PHM SL has an opportunity to play a role in this system change. As we have activists from varied working groups, we can **raise awareness on these issues among communities**. These can be broadcasted in mass media. And delivered through the member organization of PHM SL working in other areas.

We need a policy for regulation of advertisements? Promotion of fast food has an adverse effect on choices of the children, and in this situation it is perceived as 'not ethical'. Lack of policies to regulate advertisements needs to be addressed. The values from the traditional food culture has to be passed to the new generation in an innovative way.

Giant hands of the economic crisis has crushed the following areas as well. **Education of the children** has been affected because the parents no longer can bear their educational expenses; especially, the **pre-school children**. Also with the nutrition deficiencies inhibiting intellectual capacities of the children, this can negatively affect their intellectual contribution and the future development of the country. Sarvodaya movement has initiated the community kitchen programme in 25 districts of Sri Lanka, to help the pre-schools at villages and the nutritional needs of them.

Taking care of **elderly members** has been a burden to the lower income families. Affecting the social protection and cultural education passed through generations. Also it has been affected the mental health of the elderly population as well.

Also, the **marginalized communities are further pressurized** and even neglected in prevailing situation where even basic human rights are openly violated.

What would be the modes or platforms to reach the people? Social media posts, Mo-Jo (Mobile journalism), report producing...etc. The strength of PHM SL is that the team consists of volunteers (individuals/organisations) with various capacities and audiences.

Form the discussion held on 28th May, the following concerns were highlighted. Addition to the health (shortage of medical and surgical supplies and preventive care), nutrition issues (especially pregnant women) and effects on marginalized community, increasing **debts** in families leading to violence, aggression and depression, early **school dropouts, teenage pregnancies** has noticeably increased resulting in major impact on workforces in the near future, violation of human rights of **trade zone workers**, inequalities and impracticalities of decisions made by the authorities were discussed.

In conclusion, the discussion on economic crisis was evolved around three main themes, Covid – 19, Food and nutrition and patients with special needs (cancer and HIV).

The immediate action can be taken are,

- 1) to **modify the health messages accordingly and distribute among the ground level.** Reinforce the importance of preventive measure of Covid-19, the balanced diet with treasures from traditional food culture, Good practices in medication handling and consumption, Social media campaign...etc.
- 2) PHM SL can collaborate with Indira Gandhi trust fund for further **discussion on actions can be taken for cancer patients.**
- 3) Become pioneers for the **education programme regarding the existing corruption and the expected positive change in the management system.** Sharing the ideas gathered from the discussion with the organisations in charge and/or Civil Society Organisations

Annexure

- Indira Cancer Trust (Helpline in Maharagama)
No 63, Hospital Road, Maharagama
Tele- +94 112363211
Email- indiracancertrust@gmail.com
www.indiracancertrust.org
- Donation management unit -Apeksha Hospital Maharagama
Tel- +94 112844450
Email- donationunit@gmail.com
www.ncisl.health.gov.lk